

GRADISOV VESTNIK

Leto XXVIII Ljubljana,
november 1986
Štev. 342

Devetmesečni rezultati poslovanja v Gradisu

Poslovali smo bolje kot v istem obdobju lani

Devetmesečni rezultati poslovanja Gradisa so ugodni, tako v primerjavi z lanskim tričetrtletjem kot tudi v primerjavi s planiranimi vrednostmi. Primerjava s planom je nekoliko težja, saj ugotavljamo, da je bil uradni deflator prenilen in so vse planirane vrednosti zaradi tega že ob tričetrtletju skoraj dosežene, oziroma že tudi presežene.

Obseg našega dela izražen z vrednostjo proizvodnje se je v primerjavi z lanskim tričetrtletjem nominalno povečal za 154 odstotkov, z upoštevanjem porasta cen za skoraj 100 odstotkov, pa se je obseg del povečal realno za 27 odstotkov. Tolikšen porast je tudi vplival, da se je delež Gradisa v slovenskem gradbeništvu povečal.

Pridobivanje prihodka

Število zaposlenih delavcev se je povečalo za 321 delavcev, tako da smo imeli v Gradisu zaposlenih 6837 delavcev. To je 5 odstotkov več kot lani, ob tem času.

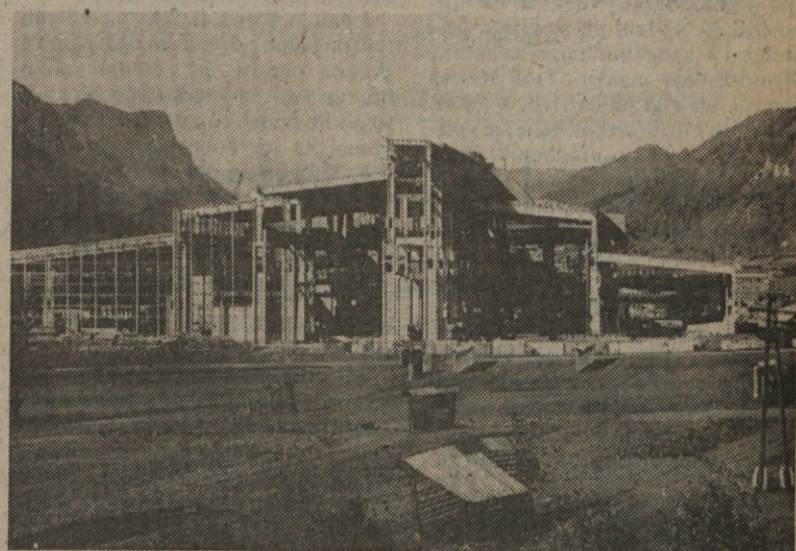
Produktivnost, ki jo izražamo z vrednostjo lastne proizvodnje na efektivno uro je bila ob tričetrtletju

3796 dinarjev. Nominalno se je povečala za 109 odstotkov, realno pa je produktivnost večja za 5 odstotkov.

Enako povečanje, kot jo ima vrednost proizvodnje, izkazuje tudi celotni prihodek v doseženi višini 59 milijard dinarjev.

Med porabljenimi sredstvi v višini skoraj 44 milijard dinarjev so najpomembnejši materialni stroški, ki so se povečali celo bolj kot celotni prihodek. Za materialne stroške smo morali dati 40 milijard dinarjev.

V porabljenih sredstvih všteto tudi celotno amortizacijo. Minimalne amortizacije smo obračunali 1,056 milijarde dinarjev, pospešene pa le 59 milijonov dinarjev. V primerjavi z lanskim tričetrtletjem se je naša amortizacija povečala le za 90 odstotkov, kar je nekoliko manj kot

Gradnja Jeklarne 2 na Jesenicah gre proti koncu. Do predvidenega pričetka poizkusnega obratovanja so še trije meseci

so se povečale cene. To pomeni, da si komaj še zagotavljamo enostavno reprodukcijo.

Razporejanje dohodka

Dohodek kot najpomembnejša kategorija poslovanja se je povečal za 159 odstotkov — dosegli smo 15,210 milijarde dinarjev dohodka. Delež dohodka v celotnem prihodku se je nekoliko povečal, predvsem na račun zmanjšanja deleža amortizacije in obresti za obratna sredstva. Doseženi dohodek je enak planiranemu za letošnje leto.

Iz zgornje preglednice je razvidno, da so se obveznosti iz dohodka povečale bolj kot se je povečal dohodek. Za obveznosti moramo odšteti skoraj 4 milijarde dinarjev.

Osební dohodki

Osební dohodki so se povečali za 144 odstotkov, kar je več kot je povečanje življenjskih stroškov (95 odstotkov). Delež osebníh dohodkov v dohodku je zaenkrat pod planiranim deležem. Iz izkušenj preteklih let vemo, da bodo v naslednjih treh mesecih, to je dokonca sredstva.

osebni dohodki po vsej verjetnosti naraščali hitreje kot bo naraščal dohodek. Pri osebníh dohodkih bomo povečali akontacijsko vrednost točke, kar bo vplivalo na naraščanje osebníh dohodkov. Nasprotno temu pa se začenja letno obdobje, ki

Nadaljevanje na 3. str.

Začasno smo dohodek razporedili takole (v milijon dinarjev)

Vsečina	Indeks							
	1-IX/85	%	GN 1986	%	1-IX/86	%	1-IX/85	GN 86
Dohodek	5.867	100	15.285	100	15.210	100	259	99
Obveznosti	1.451	24,7	3.772	24,7	3.828	25,2	264	101
Čisti doh.	4.416	75,3	11.513	75,3	11.382	74,8	258	99
Osební doh.	3.356	57,2	8.541	55,9	8.177	53,8	244	96
Stanov. gr.	155	2,7	453	3,0	386	2,5	248	85
Skupna poraba	190	3,2	648	4,2	365	2,4	192	56
Poslovni sklad	492	8,4	1.284	8,4	1.882	12,4	382	147
Rezervni sklad	223	3,8	587	3,8	572	3,7	256	97

*Ob dnevu republike
čestitamo vsem delavcem
Gradisa
in poslovnim partnerjem*

*vodstvo delovne organizacije
družbenopolitične organizacije
delavski svet delovne organizacije
in uredništvo Gradisovega vestnika*

Iz vsebine:

- Podeljene Gradisove nagrade in diplome
- Tehnološke rešitve Centralnega laboratorija v NE Krško
- Največ dela za Višegrad
- Gradimo Barbarigo
- Kulturo je treba negovati

Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev

Bo gradbeništvo v prihodnje šlo bolje?

Pregled poslovanja v devetih mesecih in ocena zasedenosti zmogljivosti gradbenih delovnih organizacij do konca leta sta bili osrednji temi 4. seje Izvršnega odbora sindikata delavcev gradbeništva Slovenije. Seje, ki je bila 28. oktobra v Sindikalnem izobraževalnem centru v Radovljici, so se udeležili tudi predsedniki konferenc sindikata iz gradbenih delovnih organizacij, predsedniki občinskih odborov sindikata gradbeništva, predstavniki splošnega združenja gradbeništva in industrije gradbenega materiala ter sekretar Republiškega sveta ZSS Franc Hribar.

Spodbudni podatki o poslovanju gradbeništva v letošnjem letu so odraz realne rasti naložb. Te so letos (po podatkih ZIS) večje za okoli 6 odstotkov, še lani pa so bile v primerjavi s preteklim letom za skoraj 40 odstotkov manjše. Tudi število zaposlenih v gradbeništvu, ki je za približno 10 odstotkov nižje, je vplivalo na to, da so gradbeniki letos bolje gospodarili. Izgube, ki so v preteklih letih pestile gradbenike so se precej zmanjšale. Večjo izgubo so zabeležili le v Cementarni Anžovo, kjer je požar povzročil izpad dohodka v tozdu Plošče.

Pri tem pa si gradbinci ne zatiskejo oči, saj doseženi rezultati niso razlog za zadovoljstvo. V primerjavi s preteklimi obdobji vlivajo nekaj optimizma, saj so tudi zmogljivosti do konca letošnjega leta v celoti zasedene.

Sindikalni aktivisti so opozorili na številne probleme, ki jih še vedno težijo. Med najbolj pereče zagotovo sodi kadrovanje, saj so iz gradbeništva odšli številni najboljši in najbolj usposobljeni kvalificirani delavci, tehniki in inženirji, vpis na vseh ravneh strokovnega izobraževanja pa je izredno slab. Take razmere so posledica osebnih dohodkov v gradbeništvu, ki so še vedno precej pod povprečjem slovenskega gospodarstva. Tudi številne nedorečenosti na področju stanovanjske gradnje, kjer so gradbinci udeleženi le v 40 odstotkih (delo in material), terjajo hitrejšo in učinkovito rešitve. Pri tem

so opozorili na program ZIS-a o gradnji 30.000 stanovanj, ki mora postati širša družbena akcija, ne le skrb gradbincev.

Nemalo besed je bilo povedanih tudi na račun povečevanja splošne in skupne porabe, ki postaja veliko breme tudi za gradbeništvo, pa o stroških za delo na terenu, kjer nadomestila ne dohajajo naraščanja cen. Tudi obseg del v tujini se je za večino gradbenih delovnih organizacij letos zmanjšal, saj v deželah, kjer so doslej največ gradili, omejujejo investicije, ali pa zahtevajo sofinanciranje, ki ga nizkoakumulativno gradbeništvo Slovenije ne zmore.

»Ofenzivna politika gradbeništva za boljše gospodarjenje in uresničevanje resolucijskih ciljev je povzročila, da je letošnja žetev ena uspešnejših v zadnjih letih,« je menil **Franc Hribar**. »Sedaj se mora gradbeništvo usmeriti v odpravljanje pomanjkljivosti. V resoluciji za prihodnje leto mora biti o gradbeništvu več konkretnih opredelitev, saj ta panoga posredno vpliva na številne dejavnosti in je sestavni del oživljanja gospodarstva. Zlasti to velja za stanovanjsko gradnjo. Pomembne rezerve so še v zdrževanju dela in sredstev, pa v specializaciji in delitvi dela. Nerealna so razmišljanja o zmanjševanju družbenih obveznosti, če hočemo obdržati sedanjo raven pravic in standarda.

Na področju delitve po delu in rezultatih dela je potrebno stimulativno nagrajevati ustvarjalno in inventivno delo in ločiti različne terenske in druge dodatke od osebnih dohodkov. Prav tako v sindikatih vztrajamo na trditvi, da je topel obrok med delom materialni strošek.«

Izvršni odbor ROS gradbeništva je še sklenil, da v sindikalnih organizacijah pregledajo delitvena razmerja v ozdih in jih ocenijo. Tam, kjer so rezultati gospodarjenja slabi se bodo nemudoma lotili odpravljanja vzrokov in sprememb v samoupravnem organiziranju.

Podprli so tudi stališča in sklepe seje Zveznega odbora sindikata delavcev gradbeništva Jugoslavije o razreševanju razmer v tej panogi in ocenili izvajanje programa aktivnosti za dograjevanje samoupravnih splošnih aktov v organizacijah združenega dela.

Sašo Novak

Priznanja za najboljše

Podeljene Gradisove diplome in nagrade

Po 4. redni seji delavskega sveta delovne organizacije Gradis, ki je bila v Ljubljani 6. novembra, so bile podeljene letošnje Gradisove diplome in nagrade.

Gradisove diplome so prejeli trije tozdi, ki so na osnovi že znanega točkovanja (poslovanje, izobraževanje, inovativnost, delo v tujini, družbenopolitična aktivnost, standard in rekreacija itd.), ki ga je po pridobljenih podatkih opravila Komisija za Gradisove diplome in nagrade, prejeli največ točk. Vrstni red je bil: 1. GE Maribor, 2. GO Ljubljana in 3. OGP.

Med 26. predlogi je komisija izbrala 12 dobitnikov Gradisovih nagrad. Dobitnike podrobneje predstavljamo v posebnem prispevku na 10., 11. in 12. strani Gradisovega vestnika.

Dobitnikom Gradisovih diplom in nagrad še enkrat čestitamo!
C. P.

ODE (beri osebni dohodek)

Prekinitiv dela

— Z osebnim dohodkom sem zelo nezadovoljen. Obredel sem že vse samoupravne poti. Kaj naj še naredim?

— Si poskusil s prekinitvijo dela?

— Sem, pa nihče ni opazil.

Potem

— S plačo vse težje živim.

— In kaj nameravaš storiti?

— Invalidsko se bom upokojil, potem pa v roke pljunil!

— Sinko, če se ne boš učil, boš imel tako plačo, kot jo imamo gradbeniki!

Nadaljevanje s 1. str.

Poslovali smo bolje kot v istem obdobju lani

gradbinčev zaradi spremljajočih neugodnih vremenskih razmer ni naklonjeno in so zato obračuni v zadnjih treh mesecih nekoliko skromnejši.

V prosti del sklada skupne porabe smo zaenkrat namenili nekoliko manjši delež od planiranega. Za stanovanjski del sklada skupne porabe pa smo namenili 4,7 odstotka od osebnih dohodkov.

Del dohodka, ki ga namenimo za rezervni sklad je določen z zakonom — 4 odstotke od ustvarjenega dohodka, kar predstavlja 572 milijonov dinarjev.

Za poslovni sklad smo začasno razporedili 1,882 milijarde dinarjev, kar je kar za 282 odstotkov več kot lani in hkrati že tudi 47 odstotkov več kot smo planirali.

V letošnjem letu smo poleg že znanih, vsakoletnih družbenih dokumentov (resolucija, dogovor) sprejeli še interventni zakon, ki je močno zaostрил razporejanje dohodka na osebne dohodke. Vsako povečanje osebnih dohodkov mora biti povezano z izboljšanjem rezultatov poslovanja. Ti rezultati poslovanja se merijo predvsem s porastom in deležem akumulacije v dohodku, deležem osebnih dohodkov v dohodku, vsklajenim porastom dohodka in osebnih dohodkov in gibanjem materialnih stroškov.

V Gradisu smo s tričrtletnimi

rezultati skoraj zadostili zgoraj navedenim kazalnikom, ki kažejo rezultate poslovanja. Izjema so le materialni stroški, katerih delež v celotnem prihodku se je povečal. Polletni rezultati, so bili glede na zahteve interventnega zakona slabši.

Kazalniki

Za Gradis najpomembnejši kazalnik, dohodek na pogojno uro se je povečal za 121 odstotkov in dosegel vrednost 489 dinarjev. Planirali smo, da bomo dosegli 369 dinarjev dohodka na pogojno uro. Planirano vrednost smo presegli za 33 odstotkov.

V odvisnosti od dohodka na pogojno uro so osebni dohodki na pogojno uro. Vrednost tega kazalnika je ob tričrtletju 263 dinarjev, kar je za 107 odstotkov več kot lani in 27 odstotkov več kot smo planirali.

Delež akumulacije v dohodku kaže ugodno sliko: lani je znašal ta delež 12,2 odstotka, letos se je zaenkrat močno izboljšal in je dosegel 16,1 odstotka.

Dohodek na delavca se je nominalno povečal za 147 odstotkov in dosegla 2208 tisoč dinarjev.

Povprečni mesečni osebni dohodek je znašal v Gradisu 101.554 dinarjev. Primerjalni podatki za devet mesecev za podskupino dejavnosti še niso znani. Za primerjavi lahko navedemo le podatke za osem mesecev.

	OD/mesec	Indeks povečanja
Gradis	98.594	229
Gradbeništvo	95.584	229
Gospodarstvo SRS	99.872	218

Iz tabele je razvidno, da so se osebni dohodki v Gradisu in gradbeništvo povečali za enak odstotek in za 11 odstotkov bolj kot osebni dohodki v gospodarstvu Slovenije. Osebni dohodki v Gradisu presegajo osebne dohodke v gradbeništvo za 3 odstotke in zaostajajo za oseb-

nimi dohodki v gospodarstvu SRS za 1 odstotek.

Podrobneje so rezultati poslovanja obrazloženi v Analizi poslovanja, ki je objavljena v Gradisovih obvestilih in so na voljo pri vseh organizatorjih proizvodnje.

Zora Vehovec

4. redna seja delavskega sveta Gradisa

Poslovanje, planiranje in tujina

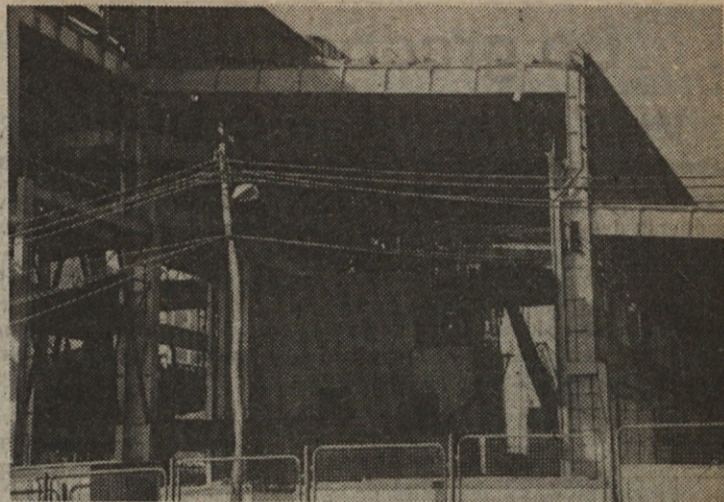
Delegati delavskega sveta delovne organizacije Gradis so se sestali na 4. redni seji 6. novembra. Sprejeli naj bi Pravilnik o planiranju, obravnavali poročilo o poslovanju Gradisa v devetih mesecih letošnjega leta, se seznanili s pogoji za nadaljnje opravljanje poslov zunanjtrgovinskega prometa in preregistracijo Interne banke Gradisa, potrdili bančne garancije ter končni finančni rezultat DE Amara.

Sprejem Pravilnika o planiranju v GIP Gradisu je bil predviden že za 3. redno sejo delavskega sveta Gradisa ki je bila 30. septembra, vendar je že takrat bil neusklajen 69. člen, ki govori o tem, v katerem primeru je pravilnik sprejet. Do sedaj so v Gradisu o planih delovne organizacije odločali vsi tozdi soglasno, vendar je zaradi večkratnih težav nov pravilnik predvideval sprejemanje plana DO potem, ko se zanj odloči večina

tozgov. Ker v nekaterih tozdihi vztrajajo na soglasnem sprejemanju, pravilnika ni bilo moč sprejeti niti na 4. redni seji. Zato je bilo sklenjeno, naj končno usklajeno mnenje poda konferenca direktorjev.

Delegati so sprejeli tudi poročilo o rezultatih poslovanja v devetih mesecih letošnjega leta. O poslovanju pišemo v posebnem prispevku na prvi in tretji strani našega glasila.

C. P.

V novi Jeklarni 2 že poteka montaža opreme

Izvajanje projekta Jeklarna 2 na Jesenicah

Kljub težavam je Gradis naredil vse

Projekt Jeklarnice 2 na Jesenicah se po terminskem planu približuje svojemu zaključku. Le še trije meseci so preostali do februarja 1987, ko je planiran pričetek poizkusnega obratovanja. Gradbena dela, ki jih kot glavni izvajalec izvaja Gradis, pri večini objektov potekajo po dogovorjenih operativnih planih.

»Dela potekajo normalno, razen na nekaterih kritičnih objektih,« je 21. oktobra povedal sektorski vodja projekta Jeklarna 2, Miha Benedik iz tozda GE Jesenice in dodal, da je najbolj kritično pri gradnji pomožne črpalnice, podesta na koti plus osem metrov okoli elektropeči, parapetov za fasado glavne proizvodne hale in pri izvajanju tlakov v glavni zgradbi.

Po njegovih besedah, ni do nobene izmed teh zamud prišlo po krivdi Gradisa. Pri pomožni črpalnici je zamujala izvedbena dokumentacija, kar je potegnilo za seboj zamudo projektov, parapetov ni bilo možno delati, ker ni bila pravočasno montirana fasadna jeklena konstrukcija.

Zamuda pri jekleni konstrukciji je potegnila za seboj tudi za-

mudo pri podestu elektropeči, ker pa so, zaradi pozno izdelane izvedbene dokumentacije, v gradnji še nekateri temelji in manjši objekti in ker je glavna proizvodna hala polna montažerjev in številne druge opreme, ni možno izvajati betonskih tlakov.

Fasado iz aluminijastih plošč montira Termika. Montiranih bo 19.000 kvadratnih metrov fasade. Jekleno konstrukcijo dobavlja in montira Iskra Kumarnovo in Fakom Skopje.

»Gradis se bo z vsemi močmi trudil in naredil vse, da bo pogodbeni rok, kljub zgoraj omenjenim težavam, veljal in bo napel vse sile, da bo rešil prej omenjene kritične faze v gradnji Jeklarnice 2«, je na koncu dodal Miha Benedik.

C. P.

Ob izplačilu 15. novembra

Vrednost točke 2,30 dinarja

Glede na dobre rezultate poslovanja in ugodne obete do konca leta, smo se v Gradisu odločili za dvig akontacijske vrednosti točke. Točka je od 1. oktobra vredna 2,30 dinarja, kar pomeni povečanje za 15 odstotkov.

S tem so se osebni dohodki v Gradisu še bolj približali osebnim dohodkom v gospodarstvu Slovenije in zlezli pod sam vrh osebnih dohodkov slovenskega gradbeništva.

C. P.

O srednjeročnem načrtu stanovanjske gradnje v Sloveniji

Družbena gradnja čedalje bolj šepa

Gospodarski vestnik je v eni svojih zadnjih števil objavil obširnejši prispevek o srednjeročnem načrtu stanovanjske zidave, ki ga bo sicer rešila zasebna stanovanjska gradnja, saj družbena zidava čedalje bolj šepa. Ob koncu minulega leta so lahko našli kar za polovico manj zgrajenih stanovanj v družbenem sektorju, kot pa so jih našli leta 1981. To preseneča predvsem zato, ker smo se v Sloveniji prav družbeni zidavi najbolj posvetili, na to temo sprejeli vrsto ukrepov in stališč, očitno pa ostali tudi precej brezmočni. Nekaj takega bi lahko dejali že ob podatku, da v delovnih organizacijah pretežno večino svojega stanovanjskega denarja namenijo predvsem za stanovanjska posojila svojim delavcem. To pa na drugi strani zmanjšuje razpoložljivi denar za nakup družbenih stanovanj.

Republiški komite za varstvo okolja in za urejanje prostora je na zahtevo delegatov v republiški skupščini pripravil poročilo o tem, kako v Sloveniji uresničujemo dogovorjeno stanovanjsko politiko. Poročilo je seveda nanizalo vse tisto, kar že vemo: to je, da zgradimo premalo družbenih stanovanj in da se na drugi strani še naprej v nezmanjšanem številu bohoti zasebna zidava. Prav tako še naprej sorazmerno slabo skrbimo za obnovo stanovanj — stanarje se sicer povečujejo, vendar pa njihove podražitve zaostajajo za inflacijskimi gibalnimi.

Kaj so pokazali natančnejši podatki o obsegu družbene gradnje stanovanj?

Analiza med drugim ugotavlja, da pri zidavi družbenih stanovanj šepamo že na osnovnem področju, torej pri planiranju. Ob tem naj omenimo še težave s pridobivanjem stavbnih zemljišč. Že letos se je ta problematika zaostila še marsikje drugje in ne samo v večjih središčih, kjer so se s temi vprašanji morali spopadati že doslej. Prav zastoj pri planiranju negativno vpliva tudi na prostorske rešitve in na kontinuiteto gradnje.

Kljub vsem zapletom smo v Sloveniji svoj zadnji srednjeročni plan stanovanjske zidave celo presegli, seveda pa predvsem zato, ker se na planske napovedi niso ozirali zasebni graditelji. Dogovor o temeljih družbenega plana Slovenije za obdobje 1981 do 1985 je sicer predvideval, da naj bi v omenjeni petletki zgradili 65.000 stanovanj in to v razmerju 60 proti 40 v korist družbene gradnje (vključena so tudi etažna lastniška stanovanja). Vendar se je sčasoma izkazalo, da bo verjetno prevelik zaloga glede na gmočne zmoglosti združenega dela, zato so ta srednjeročni plan nekoliko zmanjšali — ob nespremenjenem razmerju med eno in drugo zidavo, naj bi v Sloveniji zgradili 58.000 stanovanj. Vendar pa je končni seštevek pokazal, da smo kljub temu zgradili kar 62.877 stanovanj. V družbenem sektorju je bilo dokončanih 30.870 stanovanj oziroma 88,7 odstotka od predvidenih stanovanj, medtem ko je bila zasebna zidava z 32.007 stanovanji znova rekordna — srednjeročni plan je bil presežen kar za 38 odstotkov.

Pomemben je tudi podatek, koliko stanovanje je še v gradnji?

Medtem, ko smo v Sloveniji v začetnem letu minulega srednjeročnega obdobja še kar uspešno gradili — in sicer je bilo od tedanjih 14.674 stanovanj v družbenem sektorju zgrajenih 8281 (kasneje vedno veliko manj) in v zasebnem sektorju 6393 stanovanj (vsaka kasnejša leta se je ta zidava sukala okoli tolikšnega števila), je zlasti obseg družbene gradnje začel silovito padati. Nekateri menijo, da se je tudi družbena pozornost v teh letih nekoliko obrnila od stanovanjske zidave. Podatki kažejo, da so že vsa zadnja tri leta zasebniki zgradili več stanovanj kot pa gradbena podjetja. Bolj pa seveda skrbi, ker nenadoma upada tudi obseg tako imenovane nedokončane zidave, se pravi gradnje v teku.

● **Princip družbeno usmerjene stanovanjske gradnje se ni obnesel. Kupci stanovanj namreč večkrat niso vedeli, pri čem so, saj so bili enkrat kupci, drugič pa celo investitorji ali soinvestitorji. Problemov s cenami je bilo ravno zato vedno veliko, saj nihče ni vedel, kdo je na slabšem, čeprav so to trdili tako gradbeniki kot soinvestitorji.**

V poročilu o uresničevanju stanovanjske politike veliko razmišljajo tudi o tem, koliko k težavam na tem področju prispeva neustrezno gospodarjenje s stanovanjskimi sredstvi v ozdih in v bankah.

V Sloveniji imamo sicer še naprej edino specializirano banko na tem področju v Ljubljani, vendar se s stanovanjsko gradnjo ukvarjajo tudi vse druge temeljne banke. Pri temeljnih bankah Ljubljanskebanke s sedežem v Sloveniji so se v obdobju od leta 1981 do 1985 sredstva za stanovanjsko zidavo povečala za 207 odstotkov. Najmanj so se med tem povečala sredstva za stanovanjsko gradnjo pri uporabnikih družbenih sredstev. Vendar so se v tem obdobju izrazito povečala sredstva občanov, kar je tudi posledica odločitve, da mora tudi vsak sam nekaj prispevati k ureditvi svojega stanovanjskega vprašanja. Sredstva občanov so se v tem obdobju povečala za 339 odstotkov.

M. Š.

Stanovanjski blok s 50 stanovanji bo prve stanovalce sprejel že letos

Stanovanjska gradnja na Planini v Kranju se zaključuje

Kje bomo gradili naprej?

Stanovanjsko sosesko Planina 3 v Kranju gradita s skupnimi močmi Gradis in kranjski Gradbinec. Dela gredo proti koncu, saj imajo gradisovci za zgraditi le še dva manjša bloka, vsaki s po 24. stanovanji, kar bo opravljeno v prihodnjem letu.

Stanovanjski blok s 50 stanovanji bo končan že letos, manjši s 36 stanovanji pa hitro za tem. Večino del je opravil tozd GE Jesenice, letos pa se je priključila tudi Gradbena operativa Ljubljana.

V gradnji so tudi parkirišča, zasklonišča, požarni bazen, parkirna hiša in drugi, na Planini 3 kar bogato projektirani infrastrukturni objekti.

C. P.

V soseski S-31 zgradili že 266 stanovanj

Ključni še pred novim letom

Delavci gradbene enote Maribor končujejo dela na izgradnji stanovanjskega bloka v soseski S-31. Gre za objekt GR-7, ki so ga pričeli graditi avgusta lani, uporabniki pa naj bi se vanj vselili v začetku decembra letos.

Objekt se sestoji iz treh enot, v enoti GR-7 pa je 85 stanovanj. Večina stanovanj, njih 50, je dvosobnih, 30 je enosobnih in le 5 trisobnih. Objekt se bo ogreval iz skupne kotlovnice, ki ogreva celotno sosesko S-31.

Urejene so tudi železnice, ki segajo do že zgrajenega bloka GR-6 in bodo namenjene izključno pešcem in otroškimi igriščem.

Spreminjamo odnos do rednega vzdrževanja objektov

Tehnološke rešitve Centralnega laboratorija v NE Krško

Velike zasluge za pravočasno izvedeno sanacijo gradbenih objektov v nuklearni elektrarni v Krškem ima tudi Gradisov Centralni laboratorij. Pomoč pri sanacijah je seveda le ena od njegovih dejavnosti, njegove naloge so dosti širše. Spremlja, usmerja in razvija tehnologijo v posameznih tozidih v vseh fazah proizvodnje. Zato je razdeljen na pet odsekov — za betonersko področje, za geomehansko področje, za kovinarsko področje, za tehnologijo gradbenih materialov in za specialna dela. Prav izvajanje sanacijskih del pa postaja v zadnjem času vedno bolj pomembna dejavnost Centralnega laboratorija.

»Dosedanji odnos gradbeništva do vzdrževanja gradbenih objektov je bil zelo slab, pravzaprav se temu ni posvečalo nobene pozornosti. Propadal je stanovanjski fond, industrijska poslopja, infrastrukturni objekti. V projektni dokumentaciji ni bilo vnaprej predvidenega vzdrževanja in pregledov. Sedaj pa se odnos do tega korenito spreminja, predvsem zaradi zaostrene gospodarske situacije. Spremenila pa se je tudi zakonodaja s tega področja,« je povedal **Jože Sovič**, vodja odseka za tehnologijo gradbenih materialov in sanacije pri Centralnem laboratoriju.

»V zadnjih nekaj letih se je obseg sanacijske dejavnosti izredno močno povečal, zahteve po tem se pojavljajo v samem Gradisu, pa tudi od zunaj, tako da ne moremo več ugoditi vsem. Zato se kaže potreba po drugačni organiziranosti odseka za sanacije, ki bi potreboval lastno specializirano ekipo za izvajanje najzahtevnejših del. Tudi Gradis bi moral spremeniti odnos do naše dejavnosti, in nam omogočiti nabavo specialne drobne opreme, ki pa je še kako pomembna za kvalitetno delo.«

Sedanji način izvajanja sanacije ne daje vedno najboljših rezultatov. Običajen postopek je tak, da si odgovorni tehnolog ogleda objekt, potreben posega, poda poročilo o stanju in predlog za izvedbo sanacije ter izbor materialov. Dogovori se še o času pričetka del, s tem, da delovno silo zagotovijo tozid, kar pa lahko pomeni, da za to delo ne bodo izbrani najbolj primerni delavci, oziroma najboljše usposobljeni. Tako sanacija ni izvedena kot bi lahko bila, večkrat pa nastane škoda na uporabljenem materialu, ki ga je potrebno včasih tudi zavreči. Tehnolog pa lahko prihaja le občasno na kontrolo in ne more biti stalno prisoten zaradi velikega obsega del.

Za uspešno izvedbo sanacije je potrebna prava ekipa strokovnjakov — od statikov, gradbenih fizikov, kemikov in še koga. Delo pa zahteva poseben pristop. Ugotoviti je potrebno vzroke za nastanek poškodb, kar pa je velikokrat težko, ker je teh lahko več. Krivec je lahko tudi slaba tehnologija pri sami gradnji, objekti so mnogokrat slabo vzdrževani, beton pa je zaradi povečane kemijske agresije okolja vse bolj podvržen propadanju — spremeni se njegova kemijska sestava, prihaja do

karboniranja.

Šele takrat, ko so dobro poznani vzroki in obseg poškodb, se lahko določijo materiali in postopki za sanacijo. V zadnjem času obstaja veliko novih materialov, ki zelo uspešno odpravljajo poškodbe.

V Centralnem laboratoriju so načrtovali kompletno tehnologijo sanacijskih del pri rednem letnem vzdrževanju nuklearne elektrarne v Krškem. Dela so končali pravočasno in v splošno zadovoljstvo investitorjev.

Za zaščito betonskih površin v odvodnem in dovodnem tunelu hladilne vode v elektrarni z emulzijskim epoksidnim premazom so se odločili na osnovi testiranja na betonski površini dovodnega tunela na najbolj obremenjenem delu. Po letu dni so ugotovili, da se dobro upira vodni abraziji in so tako lani premazali cel dovodni tunel, letos pa še odvodnega v skupni površini 9 tisoč kvadratnih metrov. Investitorju, to je Jedrski elektrarni, pa so dali predlog za zaščito vseh vidnih betonov, ki so močno obremenjeni. Z epoksidnimi premazi (ki so uvoženi, z njimi pa se je Gradis precej uveljavil po Jugoslaviji), bi ga zaščitili proti kemijski abraziji in proti zmrzovanju.

Za tesnenje diletacijskih fug na mestih, kjer se pojavlja stalna vlaga in kjer ni mogoče uporabiti drugačnih materialov, so pričeli poskusno uporabljati dvokomponentni poliuretanski tiksotropirani kit.

Delavci Centralnega laboratorija so dali tudi predlog za spremembo konstrukcije zgornje kovinske zagatnice na jezu ob elektrarni. Predlog je mariborska Metalna upoštevala, tako da je letos nova konstrukcija omogočila dostop neposredno do vodila, kamor nalega zagatnica. Tako so lahko pregledali in sanirali beton v širini pol metra in v celotni dolžini prelivnega polja — to je 15 metrov. Prejšnja konstrukcija je ta del prekrivala.

Kljub temu, da je Gradisov del sanacije v primerjavi z deležem monterjev v Krškem majhen pa je vseeno pomemben tudi kot dokaz strokovne usposobljenosti naše delovne organizacije.

Razen naštetih del se odsek za izvajanje sanacijskih in posebnih del ukvarja še s preiskavo gradbenih materialov, uporabo sodobnih gradbenih materialov v praksi.

Milan Marčič

Jože Sovič, vodja odseka za tehnologijo gradbenih materialov in sanacije in Janez Tišler, vodja Centralnega laboratorija, ki spada pod Tehnično službo v DSSS

Gradis je bil pokrovitelj

8. zborovanje konstruktorjev

Na Bledu je bilo 21. in 22. oktobra že 8., tradicionalno zborovanje konstruktorjev Slovenije, ki sta ga organizirala Društvo konstruktorjev Slovenije in Društvo za potresno inženjerstvo Slovenije.

Posvet je vsako leto na Bledu, udeležujejo pa se ga poleg slovenskih konstruktorjev tudi gostje iz drugih republik ter eden do dva predstavnika iz tujine.

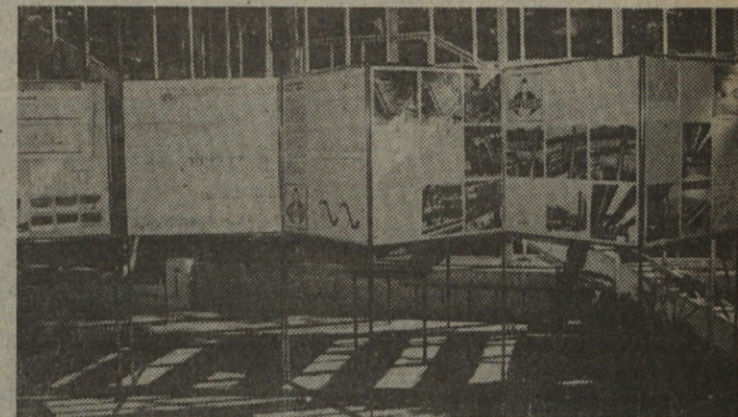

Posvetovanje konstruktorjev je odprl predsednik društva, prof. Vukašin Ačanski iz Biroja za projektiranje Maribor

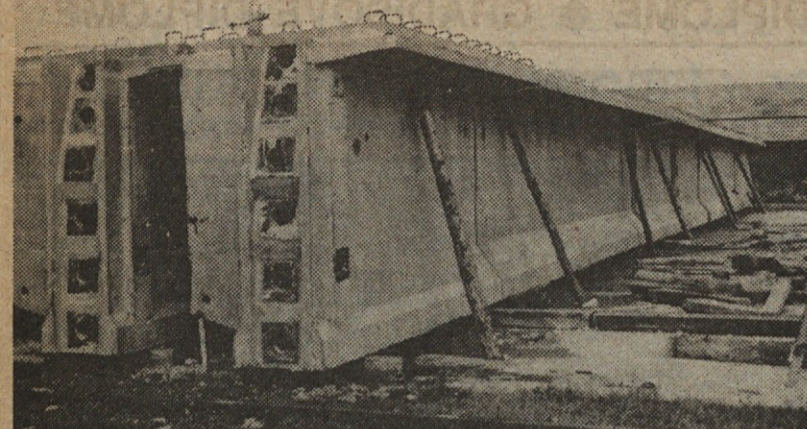
Letošnji kongres je potekal pod pokroviteljstvom Gradisa, odprl pa ga je prof. Vukašin Ačanski, predsednik Društva konstruktorjev Slovenije, iz našega Biroja za projektiranje Maribor. Kongres je namenjen izmenjavi izkušenj, dosežkov in informacij s področja konstrukcij ter predstavitvi različnih novitet.

Letošnja osrednja tema posvetovanja so bili energetske objekti, pri gradnji katerih ima Gradis v Sloveniji največ izkušenj.

C. P.

Gradis se je predstavil s panoji na katerih je prikazal šedove strehe, Ledeno dvorano v Mariboru, most čez Grubarjev kanal v Ljubljani in ploščad Borisa Kraigherja

40-metrski nosilec je težak okoli 125 ton, zato ga naredijo v štirih delih

Iz baze Nizkih gradenj na Pobrežju

Največ dela za Višegrad

V bazi Nizkih gradenj na Pobrežju je že stekla redna proizvodnja montažnih elementov za premostitvene objekte v Višegradu. Vsak dan izdelajo štiri elemente stebrov ter v poprečju dva in pol nosilca na teden, dolga od 30 do 50 metrov.

Da je delo zahtevno, pove že podatek, da je v 40 metrov dolgem nosilcu pet ton jeklene armature in petdeset kubičnih metrov betona, težki pa so do 125 ton. Zato jih morajo izdelati v petih do sedmih delih, pa že ti so dolgi do deset metrov in teški do 30 ton.

Razen teh osnovnih elementov delajo na Pobrežju še betonske plošče, ki jih uporabljajo kot opaze

med nosilci, izdelujejo pa tudi korita, ki jih na gradbišču zalijejo z betonom in služijo kot glave stebrov, nanje pa montirajo nosilce.

Pripravljajo se tudi na zimo. Na kalupe pritrujejo zavese, da bodo beton lahko grel s paro. Delati morajo skozi celo zimo, da bodo lahko zadostili potrebam gradbišča v Bosni.

M. M.

Skupno delo GE Jesenice in GO Ljubljana

Gradbišče Gorenjskega tiska se zaključuje

Dela na Gorenjskem tisku se bližajo koncu, zato je prav, da napišemo še kaj o tem objektu, ki smo ga Jesenčani zgradili v dokaj kratkem roku. Priprave za projekt so se začele že leta 1982. Projekt so izdelale projektne organizacije v sestavi poslovne skupnosti Sistem, glavni nosilec pa je bil naš Biro za projektiranje iz Ljubljane.

V juniju 1985 smo začeli s pripravljalnimi deli, 10. julija 1985 pa smo pričeli tudi z gredbenimi deli. Istčasno se je investitor dogovarjal z uvozniki opreme in je rokovno usklajeval dobavo tiskarske opreme za gradnjo objekta, tako da je slabo leto po pričetku gradnje pričel s poskusnim obratovanjem.

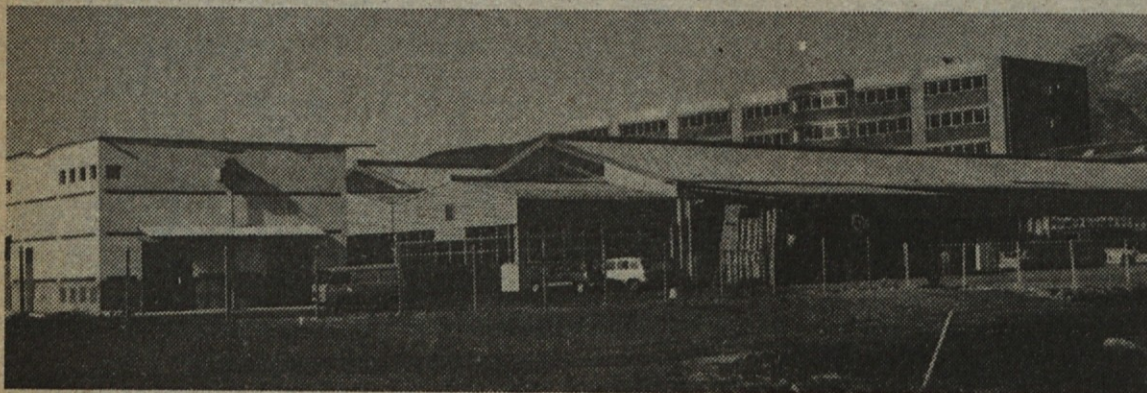
Proizvodno — skladiščno halo so pripeljali in zmontirali delavci SGP Gorica. Obsega 2600 kvadratnih metrov površine in je v celoti namenjena izvoznemu programu. Poleg proizvodne hale smo

zgradili še severni in južni aneks ter nekaj manjših spremljajočih objektov. Severni aneks smo po dogovoru z investitorjem nadvišali za tri etaže.

Probleme, ki so nastajali med gradnjo smo reševali sprotno s pomočjo nadzora, investitorja in ostalih izvajalcev, tako da je gradnja nemoteno tekla dalje.

Gradili smo skupaj s tozdom Gradbena opretiliva Ljubljana. Te dni tudi oni dela uspešno končujejo.

Rudi Jurašek

Gorenjski tisk v Kranju je zgrajen za potrebe izvoza

Novo turistično naselje pri Pulju

Gradimo Barbarigo

Pred kratkim, natančneje 23. oktobra so z manjšo slovesnostjo oznanili pričetek gradbenih del na novm turistično-stanovanjskem naselju Barbariga — Mandriol pri Puli. Naselje za 8000 turistov in 6000 stanovalcev bo zgrajeno z združenim denarjem poslovne skupnosti za gradnjo objektov za trg Euroturist iz Poreča, sisa za gradbene in komunalne dejavnosti iz Pulja in poslovne skupnosti Gradine prav tako iz Pulja.

Ker je Gradis član poslovne skupnosti Euroturist in ker se je že izkazal pri gradnji Červarja in Marede bo sodeloval tudi pri gradnji Barbarige. Na gradbišču so že delavci iz koprškega tozda, ta mesec se jim bodo pridružili tudi Celjani, v kratkem pa tudi skupina delavcev iz tozda Ravne na Koroškem.

Barbariga, vasica 20 kilometrov severno od Pulja, bo tako prihodnje leto naše največje gradbišče v Istri. C. P.

Nova tehnologija — nosilci prednapeti zunaj profila

Ledena dvorana v Mariboru

Nosilci, prednapeti zunaj profila, so novost v gradbeništvu. V Sloveniji so prvič uporabljeni pri izdelavi strehe Ledene dvorane v športnem centru na Taboru v Mariboru. Dva takšna nosilca bosta nosila sekundarno jekleno konstrukcijo strehe. Kljub temu, da gradbena enota Nizke gradnje, ki je izdelala in montirala nosilca z novo tehnologijo še nima nobenih izkušenj, dela potekajo tekoče in v skladu s planom.

V drugi polovici oktobra so nosilca dvignili na končno višino, postavili in prednapeli so jih zaradi lažjega dela bliže tal. Prednost novega sistema je v manjšem profilu nosilca in s tem v manjši masi, kar pomeni gradnjo. Razen tega lahko kable ponovno napnejo, ker niso zaliti z betonom in jih po potrebi tudi menjajo. Pri uvajanju nove tehnologije sodelujejo Nizke gradnje z mariborsko, ljubljansko in beograjsko univerzo.

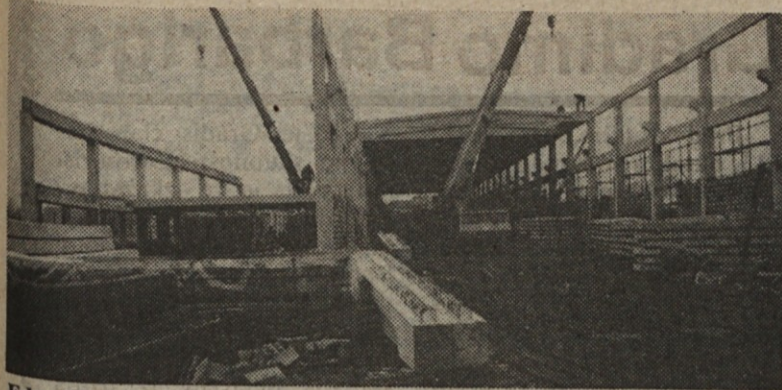
Projekte za ledeno dvorano Tabor v Mariboru so pripravili v našem Biroju za projektiranje Maribor.

Nosilce so dvignili s pomočjo hidravličnih napenjalnih naprav — istih, s katerimi so jih prednapenjali. Na vsakih devet metrov jih bodo povezali s prečniki, da bodo dosegli večjo stabilnost celega sistema. Na nosilce bo obešena jeklena konstrukcija strehe, ki so jo izdelali v Kovinskih obratih v Mariboru. Nanjo bodo položili kritino in izolacijo, nato pa nosilce še enkrat prednapeli.

Streha bo končana do konca leta, najkasneje v treh letih pa bodo objekt zaprli, če pa bodo na voljo sredstva, pa že prej.

M. M.

GRADISOVE DIPLOME ● GRADISOVE DIPLOME ● GRADISOVE DIPLOME

Eden številnih objektov, ki ga je zgradil tozd GE Maribor

Brez dobrih delavcev bi izostali dobri rezultati

Delavci gradbene enote Maribor — prejeli najvišje Gradisovo priznanje

Zaupali so v lastne sposobnosti

Kakorkoli bo že kdo obračal poslovne rezultate, bo uspešen le tisti, ki se ponaša z rezultati svojega dela, rokom in kakovostjo. S tem se v tem trenutku resnično lahko ponašajo v gradbeni enoti v Mariboru. Mariborčani so letos prejeli najvišje priznanje v Gradisu-Gradisovo diplomu, ki jo podeljujejo za izredne uspehe v posameznih tozdih. O tem smo se pogovarjali z direktorjem tozda Francem Gačnikom, dipl. inž.

Menim, da smo znano Gradisovo načelo — ROK — KAKOVOST — STROKOVNOST dopolnili še s pojmom CENENOST, vendar ne za vsako ceno, kajti čas in kvaliteta sta denar — še posebej v tem času. — S kakšnimi ukrepi ste dosegli te poslovne rezultate?

»Moram povedati, da je na prvem mestu disciplina in odgovornost vsakega na svojem delovnem mestu. Delavne naloge morajo biti izvršene pravočasno, strokovno in kvalitetno. To velja za celoten kolektiv in ponosen sem, če lahko danes ugotovim, da izpolnjujemo vse pogodbene roke.

V proizvodnji smo uvedli tudi specializirane skupine — železokrivci, lesarji, orodjarji, tlakarji — katerih osnovna naloga je, da opravljajo svoje delo kvalitetno in v najkrajšem času. Seveda pomenijo premiki med gradbišči še dodaten strošek, ki pa je v primerjavi s številno materiala zares minimalen.

Ni potrebno posebej povedati, da so skoraj vsa dela na gradbiščih akordirana, kar pa pomeni, da pri obračunih ne more biti presenečenj.

— Ali vas je letošnja diploma presenetila?

»Vsako priznanje je prijetno, tudi Gradisova diploma, ki predstavlja najvišjo obliko priznanja v kolektivu. Mene to priznanje ni presenetilo, izjemno številčno izvedenost, kjer gre pravzaprav le še za 'finese'.

— Vaš tozd je dobil Gradisovo diplomu tudi leta 1974. Ali se vam ne zdi predolg razmak do naslednje diplome v letu 1986?

»Če ste gledali dobitnike v preteklih letih, potem ste gotovo opazili,

da so bili manjši tozdi kar praviloma med izbranimi. Verjetno ni odgovarjal sistem točkovanja, kar smo pred dobrim letom menjali, ali pa smo se bali dati priznanje večjim tozdom. Ali si lahko drugače razložimo, da nismo dobili priznanja pri objektih kot so Nuklearna elektrarna Krško, Bernardin, Sladkorna tovarna Ormož itd. Prav gotovo so bile to Gradisove uspešne akcije, kjer je naš tozd nosil večji del bremen.

— Ali menite, da je sedanji sistem točkovanja primeren ali ga bo treba še kaj dopolniti?

»Prav gotovo je bistveno boljši od prejšnjega, vendar bi morali po mojem bolj ceniti družbeni standard oziroma skrb za človeka, manj pa dela v tujini, kjer gre predvsem za realizacijo nalog tozda Inžiniring.

Škoda pa je, da smo med kriteriji pozabili na sodelovanje pri skupnih projektih v domovini, kar je dejstvo in bi kot tako moralo imeti tudi svojo težo pri ocenjevanju.

— In poslovni rezultati v letu 1986?

»Verjetno so doseženi rezultati v letu 1986 za nepoznavalce objektivnih okoliščin v našem tozdu presenetljivi, saj še ni minilo veliko časa, ko smo se otepali z velikimi težavami (o tem smo v Gradisovem vestniku takrat poročali). Toda zaupali smo v lastne sposobnosti in v letu 1985 smo si zastavili in dosegli cilje, ki pomenijo kvalitetni preobrat v poslovanju našega tozda.

— Verjetno ima takšno delo tudi svoj odraz pri nagrajevanju?

»Če hočemo sistem nagrajevanja pravilno razumeti, se moramo vrniti v leto 1985, ko smo z veliko mero optimizma in zaupanja v lastne spo-

Franc Gačnik, direktor GE Maribor

sobnosti, uvedli sistem nagrajevanja DAM — DAJ, ki je temeljil na osnovi pričakovanih rezultatov. O pravilnosti in doslednosti takšne odločitve pričajo rezultati v letu 1985. Z zagotovostjo trdim, da je bil to preobrat naših poslovnih rezultatov.

Danes te metode ne uporabljamo več, saj imamo za delitev OD na razpolago dovolj kvalitetnih kazalcev na osnovi doseženih poslovnih rezultatov v skladu s prispevkom pri ustvarjanju dohodka.

Tudi faktorska metoda za nagrajevanje organizatorjev dela se je pokazala kot izredno pozitivna, seveda če ostane v mejah realnega ocenjevanja. Red smo napravili tudi na področju terenskega dodatka, ki ni več 'socialna kategorija', temveč ga dobijo le tisti zaposleni, ki bivajo v naših naseljih oz. samskem domu.

— V začetku ste dejali, da bi morali skrb za človeka bolje ceniti. Kako je to pri vas?

»Veste, skrb za človeka mora biti prvenstvena in stalna naloga vseh predpostavljanih. Pri tem ne mislim na OD zaposlenih, kajti ti morajo biti rezultat dela. V mislih imam predvsem skrb za pomladitev kadrov, dvig kvalifikacijske strukture zaposlenih, ustrezna vlaganja v družbeni in osebni standard.

V našem tozdu je bil problem pomladitve zelo aktualen, saj smo že leta 1978 ugotovili, da nam gre

jedro tozda v naslednjih 10 letih v pokoj. Da se pri oceni nismo zmotili priča veliko število upokojencev našega tozda.

Iz razmerno starega kolektiva smo postali mlad kolektiv, ki tudi po kvalifikacijskih strukturah ne zaostaja. Pri nas je doma prosta pot do brim kadrom.

Za naše zaposlene, ki ne morejo biti doma, imamo urejenih 774 ležišč v samskih domovih in naseljih, pri čemer pa je važno, da skrbimo tudi za prehrano zaposlenih. Naš obrat družbene prehrane skuha okrog 2600 obrokov za področje Maribora. To je tudi rezultat poslovne politike, kjer hočemo, da se naš delavec pravilno hrano (terenski dodatek je odvisen od pogostosti prehrane).

Naša skrb je posvečena tudi tistim, ki ne bivajo v samskih domovih — tako v nakupu stanovanj kot dajanja za individualno gradnjo. Tako smo v letih 81—85 kupili 29 stanovanj in odobrili delavcem 12.837.000 din kredita, v letu 86 pa smo kupili 6 stanovanj ter dali posojila v vrednosti 8.000.000 dinarjev.

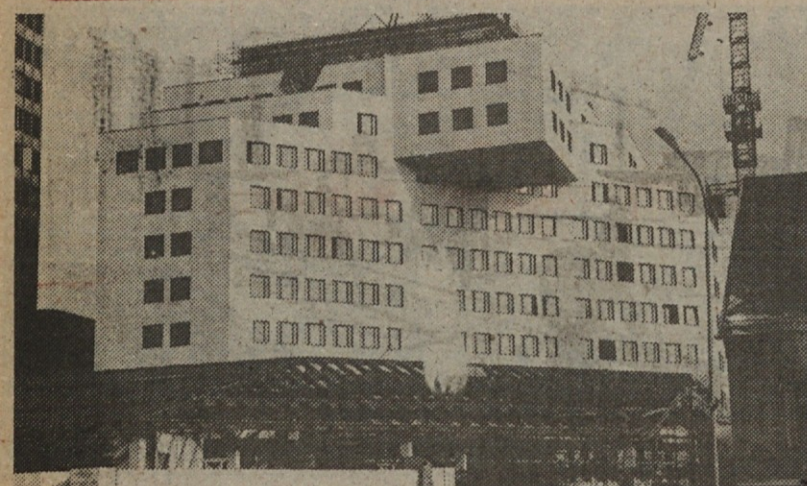
— V tem času tudi družbenopolitične organizacije niso stale križem rok.

»V obrazložitvi letošnje nagrade je bilo omenjeno tudi uspešno delo družbenopolitičnih organizacij v tozdu. Brez tega verjetno tudi rezultati ne bi bili takšni kot so. Samoupravni sistem je v tozdu zaživel do take mere, da vsak zaposleni ve kaj hoče — pa tudi kaj mora. To slednje je še kako pomembno.

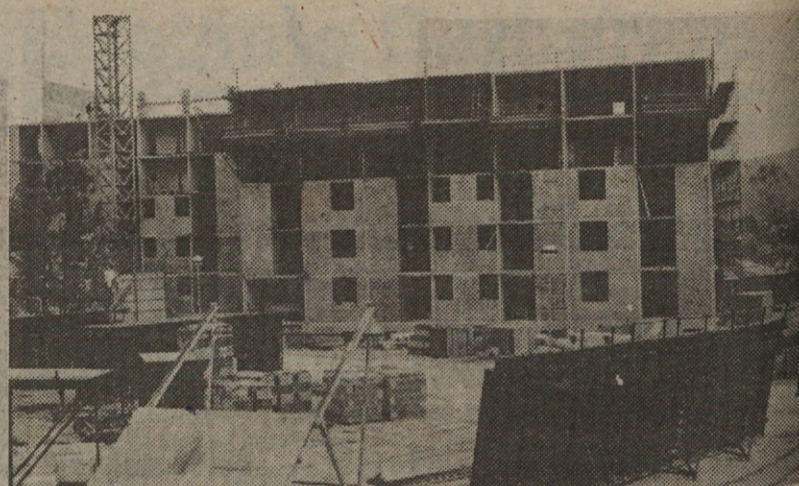
— In zaključek?

»Zelo preprosto! Na osnovi vsega povedanega sem pričakoval dober rezultat — oziroma eno od Gradisovih diplom. Kakor koli bo že kdo obračal poslovne rezultate, vendar v končni fazi bo uspešen samo tisti, ki se kiti z rezultati svojega dela, rokom in kakovostjo. In to v tem trenutku prav gotovo je naš tozd.

Frano Štromajer

Stavba na ploščadi Borisa Kraigherja je eden od referenčnih objektov Gradbene operativne Ljubljana

Dom malih stanovanj v Novih Fužinah bo kmalu pod streho

Gradbena operativa Ljubljana — letos na drugem mestu

Združitev je dala dobre rezultate

Kmalu bosta minili dve leti, odkar je bil ustanovljen tozdr Gradbena operativa Ljubljana. Združili smo tozde GE Ljubljana, GE Ljubljana okolica in Železokrivnica. Da je bilo združevanje upravičeno, kažejo tudi dobri poslovni rezultati, tako v lanskem letu, ko je nov tozdr dobil prvo Gradisovo nagrado, kot tudi letos. GO Ljubljana je dosegla letos zelo dobre poslovne rezultate in zasedla drugo mesto v »Gradisovi lestvici«. V tozdu pravijo, da so letošnji rezultati celo boljši kot lanski in da so z njimi kar zadovoljni. Kako tudi ne bi bili, ko pa so za letošnji planirani celotni prihodek dosegli že v osmih mesecih?

Letos je GO Ljubljana izvajala precej obrtniških del, malo manj pa je bila angažirana pri čistih gradbeniških poslih, primer zato je stavba na ploščadi Borisa Kraigherja, kjer bodo gradbena dela prav kmalu končana. V drugi polovici leta, so ponovno pričeli izvajati več »čistih gradenj«, tako zidajo nove prostore za Kartonažno tovarno Ljubljana in za trgovsko blagovni center in več mostov. V treh četrtinah leta so skoraj v celoti pokrili tudi poslovni sklad in sklad skupne porabe.

Eden od najpomembnejših pogojev za dobro poslovanje je po mnenju direktorja tozda, **Jožeta Ločnika**, tudi sama združitev v nov tozdr, ki je pomenila novo kvaliteto: »Z združitvijo smo naredili korak naprej in to pri kvaliteti in strokovnosti kadrov. Prava sreča je bila, da so se prejšnje note tako dobro dopolnjevale. Sedaj imamo strokovno zelo dobro usposobljene kadre, ki znajo delati, imajo voljo do dela, zelo dobro pa so se tudi ujeli, tako da ni notranjih razprtij. Vzrok tega pa je tudi to, da so v glavnem vsi strokovnjaki istih let. Menimo, da je dobra organizacija, oziroma priprava dela ključ do uspehov, zato organizatorje dela dobro nagradimo, da jih spodbujamo k čim boljšim rezultatom.

Seveda pa tudi na delavce na gradbiščih nismo pozabili. Dobro delo mora biti dobro nagrajeno. Z

zavzetim delom lahko naši delavci dosežejo 80 ali pa tudi 100 odstotkov dohodka na osnovno plačo, če presegajo akord in če imajo visoko osebno oceno. To smo omogočili tudi vsakemu navadnemu delavcu.

K boljšemu uspehu, vsaj posredno pripomore tudi dobro urejen družbeni standard. Pri združevanju v Gradbeno operativno Ljubljana, smo sešteli vse ugodnosti, ki so jih imeli prej posamezni tozdi — na primer višje terenske dodatke in dodatke za prehrano. V začetku smo se bali, da ne bomo zmogli vseh teh stroškov, ki dosegajo letos skoraj 30.000 dinarjev za proizvodnega delavca na mesec, vendar je šlo. Tako sedaj z dodatki v celoti pokrivamo malice in kosila, stroški nastanitve pa lahko delavci v celoti pokrijejo iz terenskega dodatka. Vsak od njih pa ima tudi pravico do nekaj brezplačnih prevozov domov na leto.

Vse to seveda ugodno vpliva na zavzetost na delo in njegovo kvaliteto.

V zadnjih nekaj mesecih pa imamo težave z hitrim naraščanjem bolniških izostankov z dela, in to od sprejetja zakona, ki nalaga delovnim organizacijam nadomeščanje dohodka tudi pri odsotnosti z dela, ki so daljše od 30 dni. To težavo bo treba čim hitreje rešiti, tudi z vplivom delovnega okolja na posameznika.

Jože Ločnikar, direktor Gradbene operativne Ljubljana: »Zaupanje investitorja se pridobi počasi, izgubi pa hitro.«

Eden od vzrokov uspešnosti je tudi v tem, da se trudimo, da bi vsa dela naredili v roku. V teh časih se še posebej kaže, da pregovor »čas je denar«, resnično drži. Pri tem je pa potrebno dosegati tudi primerno kvaliteto. Dobro poslovanje je treba dokazovati stalno, zaupanje se pridobi počasi, izgubi pa hitro. Roke dosegamo z dobro organizacijo, oziroma z dobro tehnološko pripravo dela, za lastno in v sodelovanju z Gradisom ter z uvajanjem sodobnejše tehnologije pri gradnji, predvsem polizdelkov. Če pa je potrebno uvedemo tudi delo v izmenah, ali pa zaposlimo dodatne ljudi. Tako smo pri gradnji na Fužinah celo pred rokom, dela pa potekajo po planu tudi pri gradnji ploščadi Borisa Kraigherja.

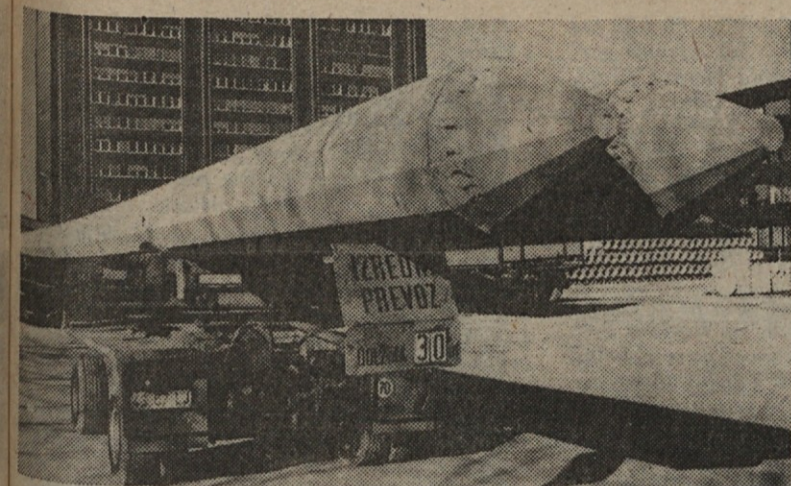
Glede na dosedanja gospodarska gibanja imam občutek, da je v pri-

hodnje možna manjša rast investicijskih naložb, tako da bo boj za pridobitev del vedno trši. Delo si bomo lahko pridobili pod slabšimi pogoji, to pa prav lahko pomeni tudi slabše poslovne rezultate. Potrebno se bo še bolj angažirati pri pridobivanju del in organizaciji dela in posodobiti tehnologijo gradnje. Le z boljšim delom vseh v tozdu, bomo ohranili poslovno uspešnost. Izkoristiti moramo vse notranje rezerve in se ne prepustiti usodi.

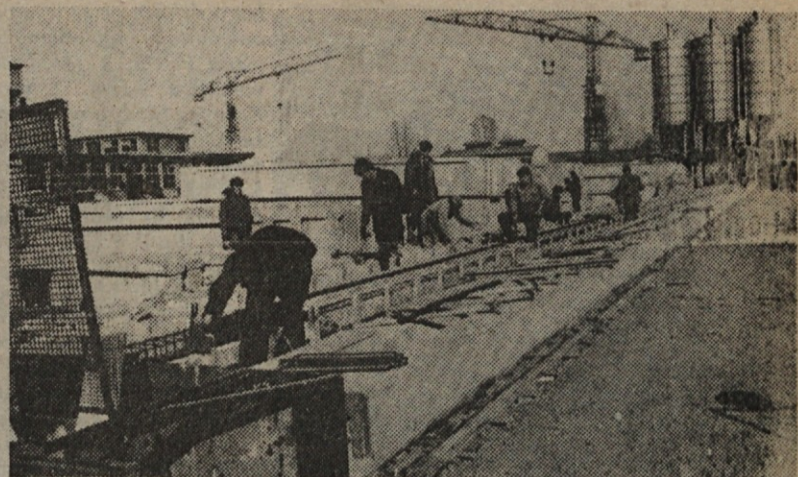
Letos bomo dosegli približno za 16 milijard dinarjev realizacije, ob tolikšni inflaciji pa bomo morali naslednje leto več kot 30 milijard. Za nas ni težave izvesti toliko del, temveč jih pridobiti. V tozdu nas je skoraj 1200 in glede na velikost, moramo imeti vsaj 1 ali 2 veliki gradbišči, da tam skoncentriramo sile. To je nujno tudi zaradi pridobitve referenc — nekaj moramo pokazati, kar je tudi širšega družbenega pomena. Do sedaj je to bila stanovanjska gradnja na Fužinah in pa ploščad Borisa Kraigherja v centru Ljubljane. Prihodnje leto se bomo poskušali uveljaviti v hidroenergetiki in pa v novi stanovanjski gradnji, če bo kakšna. Manjša dela si bomo že kako pridobili.

Če povzamem, bi rekel, da je ključ do uspeha v dobrih kadrih, stimulativnem nagrajevanju ter dobrih medsebojnih odnosih, ostalo pa pride samo. Seveda pa je pri tem potrebna polna angažiranost vseh in kolektivno delo. Gradbena operativa Ljubljana, pa je uspešna v veliki meri zaradi združitve, ki je pomenila koncentracijo kadrov in znanja. Sicer je težko združevati in lažje ločiti, vendar je nam uspelo.«

GRADISOVE DIPLOME • GRADISOVE DIPLOME • GRADISOVE DIPLOME •

Prevoz pilotov za temeljenje na slabo nosilnih tleh

Odstranjevanje opažev po betoniranju »malih« pilotov pravokotnega profila

Obrat gradbenih polizdelkov — na tretje mesto v Gradisu s trdim delom

V nekaj letih iz ozadja v prvi plan

Že v julijski številki Gradisovega vestnika smo zapisali, da v Obratu gradbenih polizdelkov tudi letos dobro poslujejo. Ta 250-članski kolektiv pa je dosegel celo tako dobre rezultate, da je prejel letos tretjo diplomu Gradisa. Ta je rezultat zavzetosti celega kolektiva, ki živi s tozdom.

Vlado Osolnik, direktor tozda je o vzrokih za poslovne uspehe povedal tole: »Vzroke uspešnega poslovanja moramo iskati v naši angažiranosti pri delu, in to predvsem na področju pridobivanja del ter naši stalni skrbi za produktivnost dela. Zanašamo se predvsem sami nase, na lastno delo. Osnova zanj pa je stalno planiranje — od srednjeročnega plana do letnih gospodarskih načrtov. Uresničevanje teh pa je temeljna obveza.

S periodičnimi mesečnimi obračuni spremljamo proizvodnjo in stanje na trgu in to usklajujemo tako, da imamo kapacitete vedno polno zasedene. Poseben poudarek pa dajemo pridobivanju del. Kako pomemben dejavnik je to, smo spoznali pred leti, v času velikih težav, ko je proizvodnja montažnih hal, ki predstavljajo okoli 70 odstotkov vrednosti našega dela, padla na polovično vrednost, merjeno kot fizični obseg del. To nas je resnično »zbudilo«.

Z ožjimi sodelavci smo se takrat dogovorili, da je potrebno skrb za pridobivanje del razširiti na več delavcev, ne pa, da se s tem ukvarja le vodja komercialne službe. Uspeh take politike se je sorazmerno hitro pokazal, pridobili smo dela na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in v Črni gori. Ta trg nam je še danes odprt, investitorji nam zaupajo.

Vedno se držimo tudi Gradisovega načela — kvaliteta, cena rok. To, pa z odkrito besedo na plan, in uspeh je tu.

Od leta 1981, ko so se začeli kazati uspehi, smo v stalnem vzponu. Če pa pogledamo pogoje gospodarjenja v prihodnjih letih, to je, če bo še vedno prisoten padec investicij v Sloveniji in Jugoslaviji, lahko zaidemo v težave. Že v Sloveniji je več proizvajalcev montažnih hal — Gorica, Vegrad, SCT, so pa še v drugih republikah.

Stalno bomo morali slediti razvo-

Vlado Osolnik, direktor Obrata gradbenih polizdelkov: »Da se pridobi zaupanje, je potrebno z odkrito besedo na plan.«

ju, da bomo lahko ostali konkurenčni s ceno. Razvijamo pa še druge programe, tako PAB kole za globoko temeljenje na slabo nosilnih tleh, želimo pa biti bolj prisotni tudi v stanovanjski gradnji, da bomo lahko bolje zapolnili naše kapacitete.

V bodoče se bomo usmerjali v tehnološko še bolj zahtevne proizvode, tako bomo povečali kvaliteto, ne pa kubike vgrajenega betona. V tako usmeritev nas sili tudi prostorska stiska, prostor na katerem delamo, ne moremo širiti. Razvijamo še proizvodnjo vodotesnih betonskih cevi, ki jih bomo izdelovali z moderno dansko opremo. V sodelovanju s Švedsi pa se pripravljamo na izdelavo prednapetih betonskih pragov za potrebe železniškega gospodarstva. Takšne pragove uporablja praktično že cela zahodna Evropa, les jim je za tako uporabo

preveč dragocen. Je pa pri teh izdelkih potrebna izredna kvaliteta in natančnost.

Seveda imamo tudi težave — če ne bomo avtomatizirali proizvodnje in posodabljali opreme, bomo v produktivnosti pričeli stagnirati. Nizka akumulacija pa nam ne omogoča niti enostavne reprodukcije, kaj šele razširjeno.

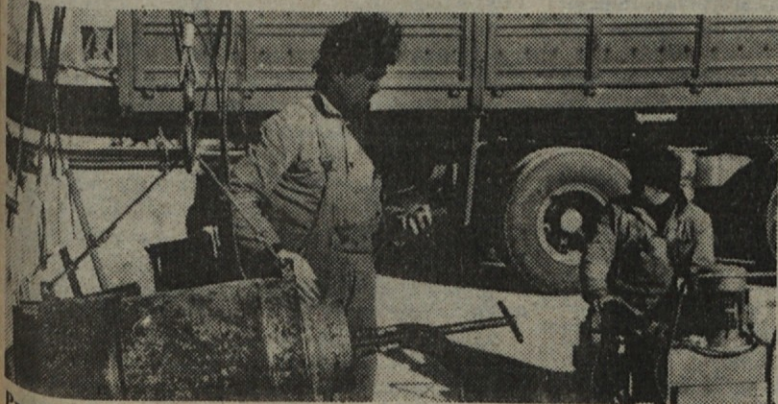
Razen teh težav so v naši družbi prevelike dajatve, na koncu za tistega, ki resnično dela, ne ostane praktično nič.

Sicer pa, nismo se borili za nagrado in se tudi v bodoče ne bomo, temveč le za uspešno poslovanje. To pa ni nikakršen izjemen dosežek, to mora biti popolnoma vsakdanja stvar. Kdor pa hoče resnično uspeti, se mora obrniti k lastnemu delu...«

Delavce Obrata gradbenih polizdelkov pa moti to, da jih ostali tozdi niso nikoli prav cenili. Imeli so občutek, da jih obravnavajo tako, kot da za Gradis niso ravno pomembni, verjetno tudi zato, ker je pri njih zaposlenih malo ljudi. Vedno so bili nekako v ozadju, odrinjeni od dogajanja. Vendar upajo, da bodo tudi za njih prišli boljši časi.

S sedanjjo usmeritvijo v tehnološko bolj zahtevne izdelke se delavcem Obrata gradbenih polizdelkov v Ljubljani res ni potrebno bati, da bi jim zmanjkalo dela, tozda pa si bo pridobil tisto mesto v Gradisu, ki mu resnično pripada. Delati pa znajo, to dokazujejo njihovi rezultati že vrsto let, potrdilo za to pa so dobili tudi od komisije za Gradisove nagrade in diplome, ki jim je za uspešnost pri delu (po PERLA kazalcih) podelila največje možno število točk. V OGP-ju zaupajo v svoje delo in zmožnosti, to pa je najboljši napotek za uspeh.

M. M.

Prednapenjanje nosilcev za montažne hale

GRADISOVE NAGRADE ● GRADISOVE NAGRADE ● GRADISOVE NAGRADE

Ančka KAVČIČ, roj. 27. 1. 1933, zaposlena v Gradisu od 2. 7. 1962 kot gradbeni tehnik.

Ančko Kavčič poznamo kot vzgledno, vestno, marljivo in strokovno delavko na kalkulacijskem oddelku komercialne službe tozda GE Maribor. Ves čas svojega dela v oddelku je kazala izrazit smisel za takšen pristop in način kalkuliranja, ki je dejnsko ustrezal tudi kasnejši operativni izvedbi del.

Operativci so lahko popolnoma zaupali njenim analizam strškov ter izračunani ceni, saj so vedeli, da je zajela vse stroške. Zaradi teh lastnosti je Ančka Kavčič sodelovala pri izdelavi vseh ponudb za najzahtevnejše objekte, ki jih je kasneje izvajal tozda GE Maribor in sicer: hoteli Portorož, Bernardin NE Krško, Slatkogorska in mnogi drugi.

Njena natančnost, strokovnost, delovna disciplina in pripadnost delovni organizaciji so bile lastnosti, zaradi katerih je tudi prevzela vodenje kalkulacijskega oddelka leta 1982. Bila je tudi idealen učitelj in mentor ves čas dela v oddelku vsem, ki so delali na področju kalkulacij. Kljub zahtevnostim dela, ki ga je opravljala tudi na področju samoupravljanja, je bila tudi delegat v DS DO GIP Gradis, član delegacije SIS za socialno skrbstvo, član komisije za gospodarjenje v tozdu itd.

Valentin PLEMELJ, roj. 17. 11. 1935, zaposlen v Gradisu tozda GE Jesenice kot delovodja od 10. 2. 1958 dalje.

Pri svojem delu je zelo vesten, poštvovalen in predvsem dober organizator, zato je vedno razporejen na najbolj zahtevne objekte, kjer izvaja delo tozda GE Jesenice. Zaupano delo opravi kvalitetno, z visoko strokovno usposobljenostjo in v roku, ki je določen za izvedbo. Zaradi tega uživa ugled v kolektiv in pri investitorjih.

Med številnimi objekti v katere je vitkano dolgo-

letno delo in prizadevanja Valentina Plemelja naj omenimo le najpomembnejše: vrtec Jesenice, garnizon Pokljuka, skladiščna hala Merkur Kranj, vojašnica Kranj, Cementarna Anhovo, hotel Kompas Bled, objekti Železarne Jesenice, objekti stanovanjske gradnje Planina Kranj, stolpiči Koroška Bela in Jesenice, turistično naselje Črtenje — Kranjska gora, proizvodni objekti TIK Kobarid in Planika Kobarid, Alpetur Kranj, hotel Jezero Kranj, Rudnik urana Žirovski vrh, in drugi. Pol leta je delal tudi v Iraku.

V zadnjem obdobju pa vodi delo na zahtevnih objektih nove elektriko-jeklarne na Koroški Beli.

Poleg svojih delovnih obveznosti pa se Valentin Plemelj aktivno vključuje tudi v delo samoupravnih organov. Za svoje vestno in prizadevno delo je bil v letu 1975 odlikovan z medaljo dela.

Ob podelitvi Gradisove nagrade je Valentin Plemelj dejal: »Ko sem od sodelavcev zvedel in v Gradisovem vestniku prebral, da mi je podeljena Gradisova nagrada za leto 1986, sem bil zelo ganjen, istočasno pa tudi ponosen na tako visoko priznanje, katerega je deležno le malo število članov Gradisovega kolektiva.

Moja pot v Gradisu se je pričela 1958. leta, ko sem prišel iz služnja vojaškega roka. Namesto, da bi se zaposlil pri Projektu Kranj, kjer sem se izučil in delal do odhoda k vojakom, sem na odgovor starejšega brata Janeza, ki je že delal v Gradisu, tudi sam prišel v Gradis in kaj hitro končal delovodsko šolo.

V vseh letih, kolikor sem bil zaposlen pri Gradisu, sem delal z voljo in veseljem in nikdar nisem pomislil, da bi menjal podjetje, čeprav so bili vmes tudi težki časi. Upam, da me bo tudi v prihodnje zdravje dobro služilo in da bom še naprej prispeval k uspešnemu razvoju Gradisa.«

Rudi HORJAK, roj. 13. 8. 1926, zaposlen pri Gradisu od 27. 4. 1947 kot zidar. Med delom je svoje znanje izpopolnil in končal srednjetehtnično šolo ter sedaj dela v tozdu GE Nizka gradnja Maribor.

Rudi Horjak je delal na številnih zahtevnih gradbiščih kot so: elektrarne na Dravi, objekti na AC Vrhniku—Razdrto, AC Hoče—Arja vas, HE Mavčiče in še na vrsti manjših objektov.

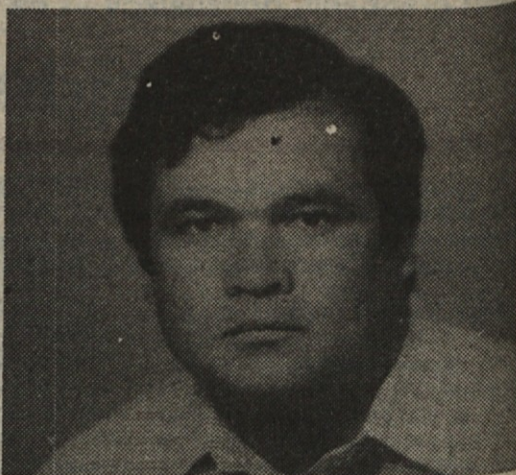
Zaradi prizadevnosti in natančnosti pri delu mu je bilo poverjeno delo geometra. Zadane naloge je vedno vestno izpraševal, pri čemer se ni nikoli štedil in zato je delo končal v predvidenem roku. Zaradi takšnega pristopa k poverjenemu delu ni nikoli poznal posebnih razlogov, ki bi mu preprečevali, da prevzete obveze ne bi izvršil katerikoli prosti dan, praznik ali uro. Takšen odnos do zaupanega dela je ohranil do danes po skoraj 40 letih delavne dobe.

Svoje delovne izkušnje rad prenaša na sodelavce s katerimi je izredno tovariški, vzpodbuja pa tudi mlade delavce, da se izobražujejo in svoje znanje izpopolnjujejo.

Rudi Horjak je bil tudi aktiven sindikalni delavec. Zavzema se za pristne samoupravne odnose. Vedno vztraja, da se zadeve pravično rešujejo. Zavzema se za nagrajevanje pri delu.

Ob podelitvi letošnje Gradisove nagrade je Rudi Horjak veselo dejal: »Prijetno sem bil presenečen ob novici, da mi je bila, za moje skoraj 40-letno delo v Gradisu, dodeljena Gradisova nagrada. Leta so tako hitro minevala, mi pa smo kar gradili in gradili. Zgrajenih je bilo ogromno objektov in v vsakem je tudi del nas, gradbenikov.

V kratkem se bom moral od mojih sodelavcev posloviti, saj prihodnje leto odhajam v pokoj in to bo moj najtežji trenutek, vendar upam, da bodo tudi sedanje generacije delale tako vestno kot smo leta in leta delali mi. Njihovo delo in razvoj Gradisa bom spremljal tudi v bodoče.«

Hamdija BUNIČ, roj. 15. 1. 1950, zaposlen v Gradisu od 7. 9. 1970 kot tesar. Med delom je svoje znanje izpopolnil in napredoval v skupinovodjo leta 1980 pa je uspešno končal delovodsko šolo. Dela v tozdu GE Koper.

Po osnovni šoli je prišel v Gradis tozda LIO Škofja Loka, da bi se izučil za tesarja. Že takrat je bil priden in prizadeven, saj je na lastno željo opravil prakso v tozdu LIO Škofja Loka, da bi se čim boljše pripravil za nadaljnje delo.

Kot perspektiven delavec je bil kmalu poslan v delovodsko šolo in je kot delovodja uspešno delal na objektih: nadvoz Slavček Koper, hotel Svoboda Strunjan, obala Ro-Ro v Luki Koper, sanostojno pa je vodil dela na objektih: cesta na Markovec v Kopru, kontejnerska obala in obala za premog v Luki Koper, marina Veruda v Puli, ACY Pula — mala arena, Stelamaris Umag, terminal za žitarice v Luki Koper.

Vodil je še razna majhna dela npr. na področju golobokega temeljenja. Hamdija Bunič je poznan kot izredno vesten in vzoren delavec. Delo na gradbiščih organizira v skladu s predpisi iz varstva pri delu in skrbi za urejenost gradbišča, prehrane in bivanja delavcev na gradbišču.

Rezultat njegovega dela in odnosa do delavcev, ki je pošten in dosleden, je boljša disciplina, s tem storilnost in nagrajevanje, kar vse pripomore k kvalitetnejšemu in uspešnejšemu poslovanju objektov ter v roku opravljenem delu v zadovoljstvo tozda in investitorja.

Aktiven je tudi pri razvijanju samoupravnih odnosov. Bil je član IO OOOZS, predsednik OOOZS, član DS, član delegacije za zbor združenega dela. Kot član ZK je deloval v raznih organih OO ZK.

GRADISOVE NAGRADE ● GRADISOVE NAGRADE ● GRADISOVE NAGRADE

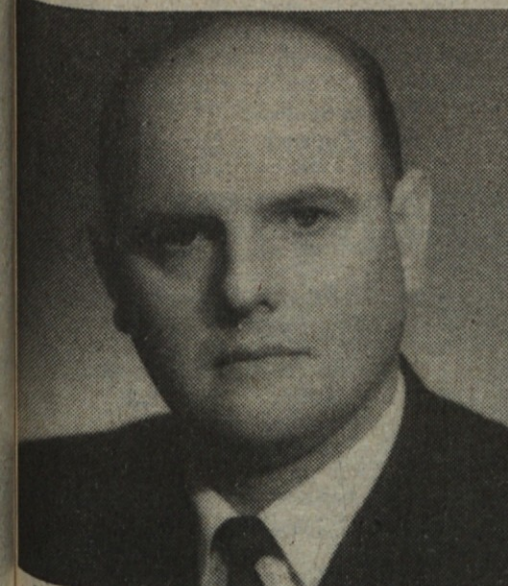

Stanko KOSTANJEVEC, roj. 4. 9. 1931, zaposlen v Gradisu od leta 1949 kot KV zidar pri tozdu GE Ravne na Koroškem.

Stanko Kostanjevec je s svojim delom dosegal nadpovprečne delovne uspehe in bil večkrat proslavljen za udarnika. Kot perspektiven delavec je leta 1965 končal gradbeno delovodsko šolo in se kasneje dopolnilno izšolal za inštruktorja učencev. Tako je kot delovodja in inštruktor vlagal vse svoje znanje v izpopolnjevanje mladih kadrov in posvečal veliko skrb kakovosti dela.

Vsa dela, ki jih je vodil je uspešno in kakovostno končal, v zadovoljstvo tozda in investitorjev. Vodil je razna zahtevna dela industrijske gradnje in družbenega standarda. Med njegove najpomembnejše objekte štejemo zemeljsko pregrado za investitorja Cinkarna Celje. S tem objektom ima Gradis eno izmed referenc pri prevzemanju novih tovrstnih del. Pri svojem delu z ljudmi zna sam reševati zapleteno problematiko.

Ves čas je bil tudi družbenopolitično aktiven. Bil je predsednik OOOZS, DS, samoupravne delavske kontrole. Sodeloval je tudi v raznih komisijah in bil delegat DS DO.

Janez ŠUBELJ, roj. 27. 9. 1939, zaposlen pri Gradisu od 16. 9. 1964 kot tesar. Med delom je svoje znanje izpopolnil in od leta 1970 dela kot gradbeni delovodja v tozdu GO Ljubljana.

Z njegovim delom je zraslo precej objektov kot so: PPC Slovenijales II, Gospodarsko razstavišče, Toplarna Ljubljana, Most čez Ljubljanico, Most čez Savo v Dolskem in drugi.

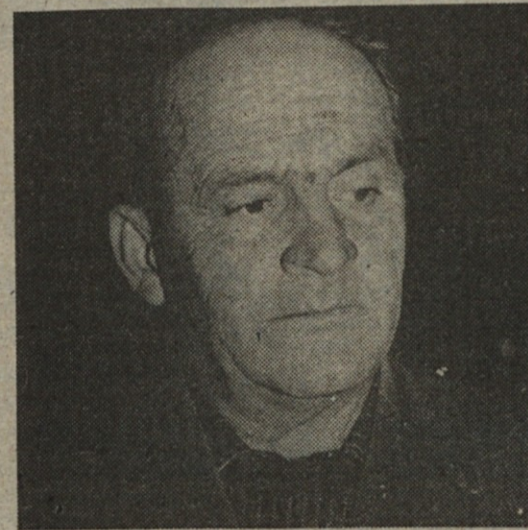
Ima velik posluš za organizirano delo in sprotno reševanje problemov. Posveti se vsakemu delavcu posebno, če ta potrebuje nasvet ali pomoč. Zaradi tega ima kot delovodja izredno avtoriteto, ki jo je dosegel s svojim korektnim delom. Zavzema se za discipliniran odnos do dela in sam je po disciplini lahko vzgled vsem ostalim. Stalno vpliva na varčno uporabo materiala in smotrno izkoriščanje delovnega časa.

Svoje bogate izkušnje in znanje prenaša tudi na svoje mlajše sodelavce. Izredno skrbi za varnost del. V zadnjem času dela predvsem na mostovih kjer nevarnosti res ne manjka.

Tov. Šubelj je vsestransko angažiran na področju samoupravljanja, saj je bil že večkrat član DS tozda kakor tudi drugih organov upravljanja v tozdu GO Ljubljana.

O dodeljeni nagradi je Janez Šubelj povedal: »Gradisove nagrade nisem pričakoval, zato sem bil še toliko bolj presenečen. Za to priznanje se zahvaljujem tudi svojim sodelavcem, kajti vsaka nagrada za posameznika je tudi nagrada sodelavcem.

Poudaril pa bi, da moramo v Gradisu še bolj skrbeti za boljše delo in za poglobljanje samoupravljanja, saj je to istočasno tudi bitka za stabilizacijo. Kvaliteta dela in spoštovanje rokov pa nam je dobra garancija za naprej.«

Albin PETERNELJ, roj. 17. 12. 1933 zaposlen pri Gradisu 17. 12. 1949 kot voznik v tozdu LIO Škofja Loka. Leta 1968 je prevzel delo voznika vilčarja in to delo opravlja še danes.

Sodelavci ga poznajo kot vestnega, izredno natančnega in skrbnega delavca, ki vzorno skrbi za vzdrževanje stroja s katerim upravlja, saj vse manjše napake poskuša odpravljati sam. V svoji dolgoletni praksi ni imel nobene poškodbe oz. nesreče pri delu, zakar je prejel tudi nagrado oz. priznanje za delo na področju varstva pri delu.

Izredno je predan kolektivu, maksimalno izkorišča svoj delovni čas, produktivnost pa je pri njem nadpovprečna. Delo opravlja samostojno, zahtevnim nalogam, ki so mu zaupane pa je kos na podlagi bogatih delovnih izkušenj, samoiniciativnosti in organizacijskih sposobnosti.

Njegova pripadnost kolektivu je izredna, kar dokazuje dejstvo, da je v vsakem času pripravljen pomagati in priti na delo, naj bo to popoldan ali ob dela prostih dneh. Med delavci je zelo priljubljen.

Zaradi zaupanja, ki ga uživa v kolektivu je bil večkrat izvoljen v organe upravljanja. Opravljal pa je tudi druge funkcije kot član raznih komisij.

Branko BURIC, roj. 4. 12. 1927, zaposlen pri Gradisu od 11. 11. 1952, kot NK delavec. Med delom je svoje znanje izpopolnil in končal enoletno šolanje za KV upravljalca gradbenih strojev, kasneje pa je napredoval v skupinovodjo. Ta dela opravlja še danes.

Tov. Burič je marljiv in prizadeven ter vzgled dobrega tovariša. Tov. Burič je bil ves čas aktiven na samoupravnem področju v tozdu. Bil je član različnih samoupravnih organov in član DS tozda.

»Ob dodelitvi Gradisove nagrade, se pristočno zahvaljujem,« je dejal Branko Burič. Nagrada mi pomeni priznanje za moje dolgoletno delo v Gradisu in je obenem tudi priznanje mojim sodelavcem ter obveza, da v preostalem delu delovne dobe, ki mi je ostala do upokojitve, z delom potrdim zaupanje sodelavcev.

Z Gradisom sem prehodil več let. Bili so težki, pa tudi lepi časi. Mislim, da smo najhujše prebrodili, vsaj kar se našega tozda tiče. Lepo bi bilo, da bi bili vsi tozdi v Gradisu tako uspešni.

Motijo pa me nizke osnove osebnih dohodkov in neenotnost v Gradisu. Vendar z optimizmom gledam v naprej, drugače ne bi ostal toliko let v Gradisu.«

Jože MIKLOŠIČ, roj. 15. 2. 1926, zaposlen pri Gradisu od leta 1948 dalje, kot voznik tovornega vozila v tozdu SPO Ljubljana.

GRADISOVE NAGRADE ● GRADISOVE NAGRADE ● GRADISOVE NAGRADE

Zaposlil se je na gradbišču Vuzenica kot voznik tovornega vozila in to delo opravljal vseh 38 let na različnih vozilih. Njegova delovna pot ga je vodila po vseh večjih gradbiščih. Delal je predvsem na gradbiščih, kjer se je zahtevala polna odgovornost, zanesljivost pri delu z vozili, kjer so bili postavljeni kratki roki za izvršitev del.

Zadnjih 10 let je opravljal specialno vozilo za prevoz nosilcev in betonskih elementov, kar je dokaz, da je strokovno sposoben vesten in discipliniran delavec. Njegovi delovni uspehi na področju upravljanja in vzdrževanja vozila so nadpovprečni. Delo opravlja z velikim čutom odgovornosti.

Jože Miklošič je človek, ki svoje izkušnje nesebično prenaša na mlade delovne tovariše. Skrbi za štednjo in racionalno trošenje materiala in delovnih sredstev, kar dokazujejo tudi finančni pokazatelji za vzorno vzdrževanje.

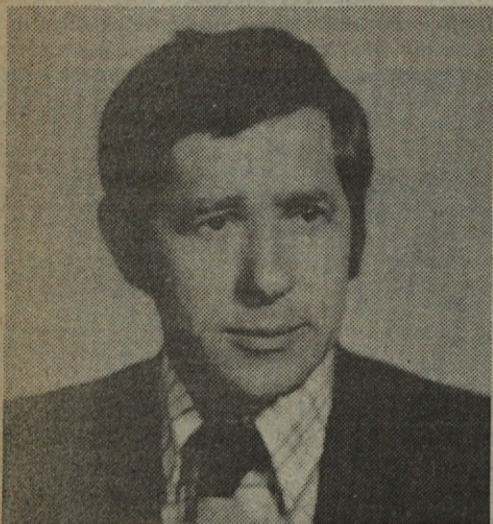
Na samoupravnem področju je bil večkrat izvoljen v razne komisije v tozdu SPO bil delegat DS tozda in sindikalni poverjenik. Odnos do dela, do sodelavcev in koristnikov naših uslug dokazuje z veliko priljubljenostjo med ljudmi na vseh gradbiščih, kjer je delal. Izredno je spoštovan in cenjen kot delavec, sotovariš in samoupravljelec.

»Prav presenečen sem bil, da sem med nagrajenci podjetja. Zelo sem počaščen, da moje skoraj 40 letno delo in prizadevanje ni neopazno odšlo mimo podjetja. S ponosom bom gledal diplomo in obujal spomine na pretekla leta,« je bil Jože Miklošič kratek.

Peter VRHUNC, roj. 3. 9. 1934, zaposlen pri Gradisu od 11. 6. 1966 kot dipl. inž. strojništva pri DSSS.

V več kot dvajsetih letih nepretrganega dela v Gradisu je Peter Vrhunc opravljal različna dela kot so: tehnolog za dvigalne naprave, pomočnik tehničnega direktorja, vodja zunanjetrgovinskega sektorja itd. S svojim resnim in odgovornim odnosom do dela ter svojo skromnostjo, si je pridobil simpatije in zaupanje vsega kolektiva.

V svoji dolgoletni aktivnosti je bil prisoten praktično povsod: pri opremljanju v gradbeni operativi v domovini in tujini, pri načrtovanju, izdelavi in

izvajanju delovnih naprav in gradbenih konstrukcij, pri oblikovanju in izvajanju oblike investiranja v delovne priprave ter pri organiziranju in vodenju zunanje trgovinske dejavnosti.

Čeprav je gradbeništvo doživljalo v tem času številne krizne trenutke, delo strojnikov pa žal ni bilo nikoli preveč vrednoteno, je z zavestjo, da njegovo delo prispeva k boljšemu poslovanju, višji produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti naše DO, vztrajal v najtežjih trenutkih.

S svojim delom in dolgoletno aktivnostjo v številnih strokovnih organih znotraj kot tudi zunan

DO je prispeval k afirmiranju Gradisa in skrbno zastopal njegove interese.

Velik prispevek je dal večkrat v samoupravnih organih naše DO, tako DS kot njegovih izvršilnih organih. Za svoje delo je tudi prejel državno odlikovanje za delo.

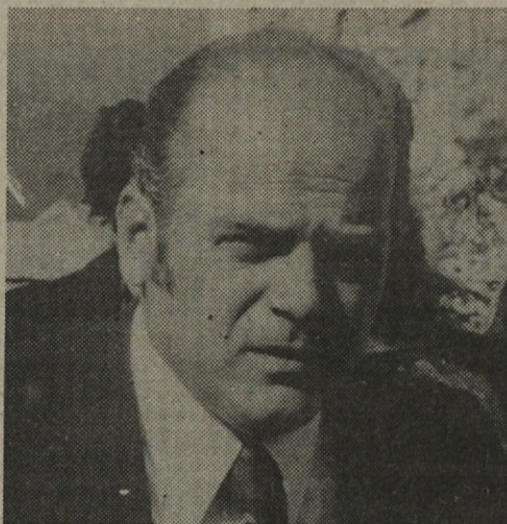
»Mislim, da ni človeka v Gradisu, ki take nagrade in tako visokega priznanja ne bi bil vesel in v tem tudi sam nisem izjema. Gradisova nagrada pa še posebno predstavlja priznanje okolja, v katerem nek član kolektiva živi in dela, kar pa je mnogo težje pridobiti kot neko zunanje priznanje (pregovor: najtežje je biti prerok v svoji domovini)«, je veselo dejal Peter Vrhunc.

Ko sem izvedel, da sem dobitnik Gradisove nagrade, so bila moja občutja zmes presenečenja, zadovoljstva, ponosa, pa tudi neke vrste nelagodja. Del Gradisovega kolektiva je presodil, da sem zaslužil to nagrado in mogoče sem jo res. Toda mislim, da je v Gradisu še veliko takih, ki bi tudi zaslužili nagrado in to jih je znatno več, kot je razpoložljivih nagrad.

Gradisova nagrada predstavlja za vsakega nagrajenca res veliko priznanje, istočasno pa tudi veliko obveznost za nadaljnje delo.

Osvin NOVAK, roj. 3. 9. 1928, zaposlen pri Gradisu od 1. 1. 1954 kot višji gradbeni tehnik — projektant v tozdu Biro za projektiranje Ljubljana.

Njegov življenjski opus, od sodelavca-projektanta preko samostojnega in glavnega projektanta,

kar je še sedaj, obsega v tem času preko 500 večjih in ničkoliko manjših projektov. Že sedaj lahko ugotovimo, da bo Osvin Novak zapisan v Gradisovih analih kot eden najuspešnejših in najproduktivnejših projektantov povojne obdobja.

S svojo vestnostjo, komunikativnostjo in izrednim poslušom za racionalnost projekta mu v zadovoljstvo tako investitorjev kot izvajalcev vedno uspeva usklajevanje najrazličnejših interesov, ki so pri kreiranju objekta v fazi projekta zelo pomembni. Njegove zasnove in konstrukcije so čiste in jasne, detajl dognan.

Njegova velika zasluga je tudi, da je kot mentor mlajšim vzgojil vrsto odličnih sodelavcev, katerim ni razdajal nesebično samo svojih projektantskih veščin, temveč jih vzgajal tudi v duhu pripadnosti Gradisovemu kolektivu, kot mu je tudi sam v celoti predan.

Ne nazadnje je treba povedati, da je vsa leta aktivno sodeloval v samoupravnih organih, DPO in se prevsem kot vnet rekreativec — športnik udeleževal vseh športnih iger.

Zdravko ZUPAN, roj. 13. 11. 1924, zaposlen v Gradisu od 1. 12. 1984 kot delavec v ekonomatu DSSS.

Pri svojem delu je Zdravko Zupan vedno bil in je še zdaj vzgled pridnega in skrbnega delavca, zato je tudi prejel posebno pohvalo DS DO. Vse službe redno oskrbuje s potrebnim pisarniškim materialom, kljub večkratnemu pomanjkanju le tega na trgu. S svojim mirnim in prijaznim nastopom si je pridobil več stalnih prijateljev, ki mu pomagajo v še tako težkih primerih. Svoje delo opravlja popolnoma samostojno.

Tako opravlja sam tudi vsa administrativna kakor tudi fizična dela, ki so vezana na delo v ekonomatu. Zelo je discipliniran delavec. Delovni čas izrabi v popolnosti in je vzgled skromnosti v vseh svojih zahtevah. Je aktiven član planinskega društva GIP Gradis vse od ustanovitve dalje.

Zdravko Zupan se je vključeval tudi v samoupravno in družbenopolitično delo. Bil je večkrat član DS in UO, član IO OOOZS in večkrat predsednik planinskega društva Gradis.

Abrahami!

Prišel je pote Abraham
te popeljal v svoj hram.
Ne skrbi, če je mimo pol stoletja
pri nas si deležen večnega poletja!

Novembra je praznovalo okroglo obletnico — 50 let — 15 delavcev Gradisa. Želimo jim vse najboljše, še mnogo delovnih uspehov ter osebne sreče in zadovoljstva.

— **Stjepan Špoljarič** — GE Jesenice
— **Petar Zupanec** — GE Maribor
— **Hasan Bašić** — Gradbena operativa Ljubljana

— **Osman Beriša** — GE Jesenice
— **Štefan Cipot** — Gradbena operativa Ljubljana

— **Martin Golnar** — Gradbena operativa Ljubljana

— **Asim Kantarević** — GE Jesenice
— **Janko Kodrič** — GE Gradnje Ptuj
— **Martin Kozlar** — GE Maribor
— **Franjo Kutnjak** — GE Maribor
— **Vilko Lacković** — Gradbena operativa Ljubljana

— **Janez Majcen** — GE Gradnje Ptuj
— **Franjo Rugani** — GE Nizke gradnje Maribor

— **Franc Senjur** — GE Maribor
— **Karel Veršnak** — Biro za projektiranje Maribor
Čestitamo!

M. F.

OGP in GE Jesenice gradita s skupnimi močmi

Skladišče izdelkov za LIP Bled

V Račici pri Bledu gradijo delavci tozda GE Jesenice skladišče izdelkov za LIP Bled. Gre za halo dimenzij 45 x 42 metrov, ki je bila izdelana v OGP. Projekte so naredili v Biroju za projektiranje Ljubljana.

Z deli so pričeli 8. septembra letos, rok za dokončanje pa je konec letošnjega leta. »Če bo vreme tudi v bodoče tako ugodno, kot je bilo vso jesen, potem bomo halo za LIP zgradili mesec dni pred rokom«, je dejal delovodja Višič in dodal, da je zelo močna podtalnica, le meter pod

površino, zelo onemogočala izdelavo točkovnih temeljev, ki so bili delani v globino 2,5 metra. Zato je bilo treba ves čas vodo črpati. Nova pridobitev bo LIP Bled stala nekaj več kot 100 milijonov dinarjev.

C. P.

Hala za LIP Bled je bila narejena v tozdu OGP

Tudi Celjani na Gorenjskem

Gradimo hotel Kompas v Ribnem pri Bledu

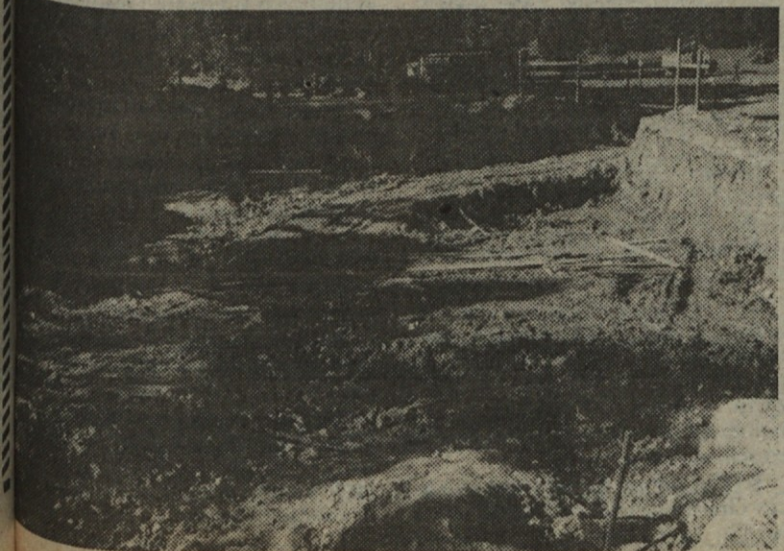
Delavci naših dveh tozdov, GE Jesenice in GE Celje, so prevzeli zelo odgovorno in težko nalogo: do konca maja 1987. leta morajo v Ribnem pri Bledu zgraditi nov hotel Kompas.

Gre za hotel B kategorije, ki bo imel 140 ležišč in okrog katerega bodo zgrajena številna teniška igrišča. Pogodbena vrednost je ena milijarda dinarjev.

Gradbena jama je že izkopana,

vendar so tla zelo slabo nosilna, tako da ne bo nič nenavadnega, če bo hotel treba temeljiti na pilotih. To bi gradnjo tudi nekoliko podražilo.

C. P.

Študentje iz Gradca so bili v Kidričevem

Navdušeni nad gradnjo

Mariborska Univerza — Tehniška fakulteta VTO gradbeništvo že dalj časa sodeluje s sorodno Univerzo iz Graza v Avstriji. Rezultat tega sodelovanja je tudi nedavni obisk študentov in profesorjev Inštituta za armirani beton Tehniške fakultete te univerze.

Na povabilo mariborčanov so si poleg fakultete ter dela na obnovi Lentu ogledali še naše gradbišče v Kidričevem.

Grške študente je vodil univ. prof. dr. Koberg Adalberg, dipl. inž. Pred ogledom delovišča jim je inž. Vlado Čač (sektorski vodja v Kidričevem) pojasnil celotno gradnjo ter odgovoril na nekatera strokovna vprašanja študentov ter profesorjev.

Franjo Štromajer

Še tesnejše sodelovanje s 1. inženirsko brigado NOV

Izdelali smo spominsko obeležje

Gradis je, kot pokrovitelj skupnosti borcev 1. inženirske brigade NOV, še enkrat dokazal, kako močno spoštuje to sodelovanje — saj je tudi nastal ob ukinitvi 1. inženirske brigade in od nje dobil nekaj strojev in mehanizacije. Zato je naš tozd LIO iz Škofje Loke pomagal pri izdelavi spominskega obeležja na mestu, kjer je 1. inženirska brigada v rekordnem času, od 10. do 19. aprila 1945, zgradila največji most v času NOB na Slovenskem, most čez Kolpo pri Vinici.

Ob odkritju spominskega obeležja je bil slavnostni govornik vojni komisar 1. inženirske brigade, Dušan Marinšek-Silni, ki se je v govoru na Vinici še posebej pristržno zahvalil Gradisu, oziroma našemu tozdu LIO, nato pa je opisal podvig inženircev, ki so nedaleč starega in porušenega mostu zgradili novega, lesenega. Dolg je bil 135 metrov, širok 4 metre, rastezal pa se je 2 metra nad vodno gladino. Primeren je bil za obtežbo do 20 ton.

V most so vgradili 400 kubičnih metrov hrastovega lesa ter okrog 200 kubičnih metrov smrekovega lesa. V kovaških delavnicah so izdelali 3 tone različnih železnih spojnih elementov.

Podvig takratnih inženircev je bil toliko večji, ker so v enem tednu poleg novega mostu obnovili tudi starega ter zgradili še brod z nosilnostjo 15 ton.

Novo zgrajeni most je služil svojemu namenu še mnogo let po osvo-

Dušan Marinšek-Silni se je ob odkritju spominskega obeležja še posebej zahvalil Gradisu

boditvi, dokler ga ni nekega dne odnesla narasla Kolpa. Na njegovem mestu stoji sedaj spominsko obeležje, ki smo ga izdelali v Gradisu.

C. P.

Pogovor z dr. Matjažem Kmeclom o kulturi v združenem delu

Kulturo je treba negovati

O kulturi v združenem delu smo se pogovarjali tudi že na plenumu CK komiteja. Dejali smo, da je kultura del življenja. Ne gre torej samo za afiniteto takšno ali drugačno ampak je to enostavno način življenja, ki je civilizirano. To pomeni po drugi strani tudi to, da je potreba po uživanju teh umetniških vrednot seveda zato tudi vključena. Velik nesporek nastaja vedno znova v tem, da si nekateri predstavljajo te potrebe na razmeroma ozek način. To se pravi klasična glasba, visoka literatura, visoka gledališka kultura, operna umetnost in tako naprej in pa enostavno niso pripravljeni priznavati tudi teh, bi rekel vmesnih oblik umetnosti. To so narodno zabavna glasba, zbori, ki pojejo ljudske pesmi in drugi ljudski umetniki. Treba je spoštovati odjemno raven publike. Tu ne moremo govoriti o enaki publiki. Odnos do umetniških kulturnih dobrin je zmeraj zelo spontana zadeva in prav gotovo je, da je, da če človeka silimo na drugačno prireditev s tem nismo in ne bomo nič spremenili.

Pred leti ste bili predsednik republiškega komiteja za kulturo...

»Spominjam se, da smo takrat imeli v Ptuj posvetovanje o razvoju narodno zabavne glasbe. Takrat smo postavili sorazmerno jasno zahtevo naj bi tovrstno glasbo čim bolj negovali še naprej in da bi razvijali kvaliteto z merili te vrste umetnosti. Kajti to je neke vrste umetnost. Ta ljudska glasba vendarle odigrava neko vlogo, če to priznavamo ali ne. Nuditi pa jim moramo čim višjo kvaliteto tistega, kar so sami pripravljeni sprejemati.

Seveda pa to zahteva velik posluš kulturnih animatorjev oziroma organizatorjev kulturnega življenja v delovni organizaciji. Kulturno okolje je po mojem izjemno pomembno za sprejemanje kulturnih vrednot. Ljudem je po mojem potrebno prisluhniti in treba jim je dati tisto kar želijo vendar na robu tistega, kar so zmožni in še pripravljeni sprejemati.

Kaj menite o kulturnih srečanjih med delavci?

»Takšnih kulturnih prireditev je po različnih gospodarskih dejavnostih veliko. Tudi v Sloveniji. Mislim, da so zelo primerna oblika ne za to, ker bi bilo to v naprej tako, ampak zato, ker navsezadnje človeka zanima, kaj njegov sodelavec zmora, kaj dela v prostem času. In zgodi se, da naenkrat zagleda znanca v popolni drugačni luči kot ga je poznal. Vidi njegove slike, fotografije ali ga sliši peti in mu to pomeni neko vrsto motivacijo tudi za lastno delo. Te dejavnostne javne prireditve so tako zelo koristne in funkcionalne prireditve.«

Zanimanje za branje knjig pa v združenem delu uapda...

»O tej stvari lahko samo ugibam. Moram priznati, da o tem premalo vem, čeprav bi bilo verjetno vredno kaj več vedeti o tem. Najbrž je več razlogov za to. Gre predvsem za zahtevnost dela. Delovni dan gradbenika traja poleti skoraj ves dan, tako da nima niti fizičnega časa, kaj šele zanimanja za branje knjig. Nekaj več je časa pozimi, čeprav s pomočjo sodobnejših pripomočkov gradite tudi pozimi. To verjetno je en razlog. Drugi pa je tudi ta, da mladi učenci, ki pridejo iz gradbenih šol iz različnih krajev prinesejo kaj malo bralnih navad v delovno organizacijo. Prihajajo iz različnih nacionalnih in socialnih okolij. Na to prevečkrat pozabljamo.«

Kaj pa proslave, ki jih tako radi prirejamo ob različnih praznikih?

»Mnenja sem, naj bo proslava tudi takšna, da bo pomenila tudi ugodje za delavca. Naj bo slavnostno razpelo. Kako bomo to dosegli je drugo vprašanje. Nimam prav nič proti temu, da se nekaj nujnega pove tudi po menu tega praznika, ostalo pa naj bo stvar umetniške dejavnosti, ki so nekako po srcu oziroma po nagnjenju blizu občinstva. Zato, da bo vedel, da je danes praznik, da se lahko malo povešeli. Takoj, ko mu bomo nekaj tiščali takšnega, kar ga ne bo razveseljevalo, ali mu bo zoprno, potem mu ta praznik ne bo praznik in ga drugič zagotovo ne bo več na podobne prireditve.«

Frano Štromajer

Ljubljanski upokojenci ob Trubarjevem spomeniku

Skupščina upokojencev Gradisa

Upokojenci so vedno bolj aktivni

Minuli mesec so imeli Gradisovi upokojenci letno skupščino. Rojstna letnica društva sega v leto 1984, ko je bil ustanovni sestanek, na katerem so se dogovorili za ustanovitev društva Gradisovih upokojencev. Preden so bile urejene vse formalnosti, je minilo dosti časa in potrebno je bilo precej dela in poti.

Ne bi bilo prav, če se upokojenci tako velikega podjetja ne bi organizirali in s pomočjo društva obdržali občasne stike. Cilj vsega je bil, da se upokojenci povežejo, da se v okviru možnosti organizirajo socialne, kulturne in športno-rekreativne dejavnosti.

V preteklem mandatnem obdobju se je v društvu včlanilo že 860 upokojencev, do konca leta pa bo to število še narastlo. Ob tej priložnosti tudi prosimo kadrovske službe tozgov, da obvestijo tiste njihove delavce, ki odhajajo v pokoj, da obstoja Gradisovo društvo upokojencev s pododbori v Ljubljani, Jesenih, Celju, Mariboru, Ravnah in Ptuj, kjer se lahko vključijo.

Najštevilnejši pododbor je v Mariboru, šteje 334 članov in se bo še povečal z upokojenci iz SPO, ki živijo na tem območju. Tako predlagamo vsem upokojencem iz SPO, ki živijo v severovzhodnem delu Slovenije, da se vključijo v mariborski pododbor, kjer bodo enakopravni člani. Povedati moramo, da je ta pododbor eden izmed najbolj aktivnih.

Izvršni odbor društva je imel v preteklem mandatnem obdobju 14 rednih in 2 izredni seji, pododbori pa so imeli preko 40 sej in posvetov. V okviru društva je bilo organizirano srečanje upokojencev za 40-letnico Gradisa ter športne igre upokojencev. Posebej pa je omembe vredno, da je bilo v organizaciji pododborov obiskanih 140 bolnih upokojencev, katerim so tudi izročili skromna darila.

Izvršni odbor društva upokojencev Gradisa je imel tudi nekaj sej na tozdihi. Tudi iz poročil pododborov

je razvidno, da je praktično na vseh ravneh živ stik z aktivnimi delavci. Iz vsega tega se da povzeti, da v Gradisu niso pozabili na svoje nekdanje sodelavce. Posamezni tozdi enkrat letno tudi organizirajo izlete za svoje bivše delavce in jih ob tej priložnosti tudi obdarijo.

To je vsekakor velika pozornost kolektivov, družbeno olajšanih organizacij in vseh, ki po svojih močeh pomagajo društvu ter posameznikom, kar je dokaz da upokojenci Gradisa niso pozabljeni. Vsem tem priskrba hvala!

V izvršnem odboru je letos nekaj manjših sprememb. Zaradi bolezni sta zapustila položaje podpredsednik in blagajnik društva upokojencev.

Na skupščini je bilo sprejetih več sklepov, med njimi tudi naslednji:

- tesneje bo treba sodelovati s konferenco sindikata Gradisa,
- športne ekipe upokojencev želijo sodelovati na športnih igrah Gradisa,
- urediti bo potrebno zobozdravstvene usluge za upokojence,
- potrebno bo zagotoviti redno pošiljanje Gradisovega vestnika vsem upokojencem.

Ob koncu zasedanja skupščine je bilo predlagano, da se v Gradisovem vestniku objavi zahvala izvršnega odbora in pododborov vsem članom kolektiva, družbenopolitičnim organizacijam, direktorjem tozgov, delovni skupnosti, KPO Gradisa, konferenci sindikata ter vsem, ki so kakorkoli pomagali društvu upokojencev. S tem so dokazali, da bo Gradis tudi v bodoče skrbel za svoje nekdanje delavce.

Ludvik Šnajder

Dr. Matjaž Kmecl je z zanimanjem prelistal tudi Gradisov vestnik

Upokojenci SPO so se srečali

Ohranimo vez z Gradisom

Leto je naokrog in sindikat Strojno prometnega obrata je ponovno pripravil že tradicionalno srečanje svojih upokojencev. Tudi letos so nas popeljali na ogled objektov, ki jih gradi Gradis in na katerih nastopa tudi SPO. Izlet je bil organiziran na Gorenjsko. Ogledali smo si hidroelektrarno Mavčiče. Objekt ne samo, da je bil zahteven, ampak je tudi lep, tako da se ga ne bi sramovali pokazati čez mejo. S posebnim zanimanjem so si Mavčiče ogledali nekateri upokojenci, tudi zato, ker so bili udeleženi pri gradnji podobnih objektov takoj po vojni.

Pot nas je vodila iz Mavčič skozi Kranj v Kokrico, kjer smo imeli krajši postanek. Zatem smo se odpeljali na Bled. Posebna zanimivost je bil ogled otočka na Blejskem jezeru in prevoz z znamenitimi pletenami. Z enakomernimi zaveslji sta močna Blejca vodila svojo pletno do otoka in nazaj. Zapeli smo prelepo pesem »Po jezeru bliz Triglav«.

Nadaljevali smo pot v Bohinj z namenom, da si ogledamo slap Savico, vendar nam vreme ni bilo naklonjeno, sicer brez padavin, vendar oblačno in hladno. Vreme kot tako pa ni pokvarilo razpoloženja. Ogrela nas je kosilo, dobra kapljica in harmonika.

Letošnjega izleta se je udeležilo

tudi nekaj novih članov, med katerimi je bil tudi Branko Friš. Človek je imel občutek, da vse gori v njem od sreče, da se je ponovno srečal s svojimi nekdanjimi sodelavci.

Med potjo ni bilo dolgčas nikomur, za kar sta skrbela Marina Završková in predsednik sindikata Miran Terčič. Ob zaključku se nam je pridružil tudi direktor Stane Fidler.

Med vožnjo je Miran Terčič dokaj široko orisal stanje v SPO in v Gradisu. Govoril je o zasedenosti z delom, sedanjem načinom nagrajevanja ter tudi o težavah Strojno prometnega obrata.

Na koncu naj se prisrčno zahvalimo vsem, ki so ta izlet pripravili.

Ludvik Šnajder

Preverili smo usposobljenost naših gasilskih enot

»Požar« v Gradisu

Četrtek 30. oktober 1986, nekaj po 14. uri. Delo v Gradisovem tozdu OGP poteka po ustaljenem redu. Nenadoma iz lesene zgradbe, poleg stavbe DSSS, šinejo plameni. Takoj za tem se oglasi sirena, ki s svojim prodornim glasom opozarja na naraščajočo nevarnost.

Prvi so se odzvali gasilci gasilske enote civilne zaštite Obrata gradbenih polizdelkov. Z zbranostjo in dobro mero usposobljenosti so se spopadli z razširjajočim se požarom. Kmalu za tem jim je na pomoč prihitela gasilska enota tozda SPO, ki se je požara lotila z druge strani zgradbe, vendar pa se je plamen še vedno bahotal z nezmanjšano močjo.

Po nadaljnjih nekaj minutah so na kraj prihiteli gasilci prostovoljnih gasilskih društev Slape-Polje in gasilci iz Sostrega, opremljeni s sodobnimi gasilskimi vozili ter opremo. Skupaj z njimi je Gradisovim gasilskim ekipam civilne zaštite uspelo preprečiti, da bi se požar razširil na zgradbo DSSS, ga lokalizirati ter pogasiti. Istočasno pa so uspešno reševali inventar ter dokumentacijo iz zgradbe ter s tem preprečili še večjo gmotno škodo.

Vse skupaj je bila seveda le vaja. Organizirana je bila v oktobru — mesecu požarne varnosti. Namen vaje je bil preveriti usposobljenost gasilskih enot CZ, njihovo popolnjenost in opremljenost, mobilizacijsko sposobnost ter sposobnost povezovanja in sodelovanja z drugimi gasilskimi enotami.

Vajo so si ogledali tudi predstavniki Občinskega sekretariata za ljudsko obrambo Ljubljana Moste Polje, Ivan Turk, sekretar OSLO Lj. Moste Polje, Miro Dešman, svetovalec IS SO Ljubljana Moste Polje in Uroš Jasenc. V vaji pa je, v enoti prostovoljnega gasilskega društva, sodeloval tudi poveljnik občinske gasilske zveze Janez Bricelj. Po končani vaji je vse sodelujoče pozdravil ter podal kratko oceno vaje poveljnik štaba CZ GIP Gradis (za območje Ljubljane) Anton Zaletelj.

Gasilci med vajo

Končna ocena vaje nam nakazuje dve osnovni ugotovitvi, pomembni za zagotavljanje požarne varnosti: popolnjenost enot je (zaradi fluktuacije delavcev) komajda zadovoljiva; potrebna je posodobitev opreme gasilskih enot (motorna črpalka, prevozna sredstva, zaščitna oprema gasilcev idr.).

Kljub vsemu pa so pristojni ocenili, da je vaja, ne glede na manjše spodrsiljaje, uspela. Takšna ocena pa nam mora biti istočasno vzpodbuda

in zahteva, da se v bodoče še bolj angažiramo na področju usposabljanja in delovanja v sistemu SLO in DS, s čimer bomo uspešno ščitili družbeno in zasebno lastnino ter s tem pogoje našega dela in življenja.

Andrej Odar

Nagradna križanka

Tokrat za naše vnete reševalce ponovno objavljamo nagradno križanko; za decembrsko, novoletno številko pa pripravljamo posebno presenečenje.

Rešitve križanke pošljite do 5. decembra, tokrat nekaj prej zato, ker bo novoletna številka Gradisovega vestnika, zaradi tistih tozdov, ki pred novim letom prej končajo z delom, izšla že 12. decembra.

Rešitve pošljite na že znan naslov: GIP Gradis, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana, s pripisom — Za nagradno križanko.

GRADISOV VESTNIK je glasilo delavcev delovne organizacije GIP GRADIS.

Izdaja ga Odbor za informacije v sestavi: Srečko Friš, Ludvik Rudolf, Martin Golnar in Zoran Debelak.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Milenko Nikić, Vesna Gregorič, Ludvik Rudolf, Vlado Forbici, Vinko Damjan, Jani

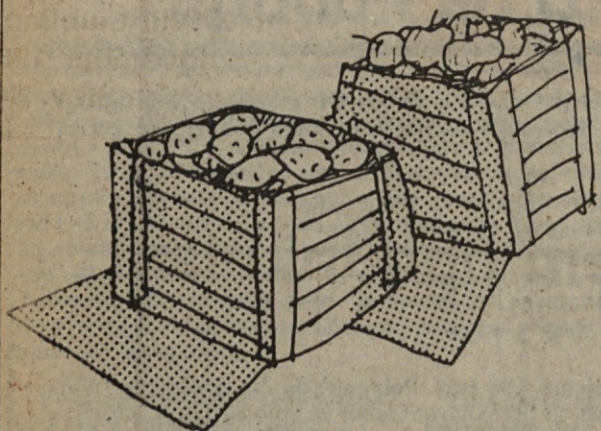
Klančar, Aleksandar Bojanić in Tatjana Savinšek.

Tisk: tiskarna Ljudska pravica Ljubljana.

Naklada: 8.800 izvodov.

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana. Telefon: (061) 441-422 int. 232 in 220.

NAGRADNA KRIŽANKA

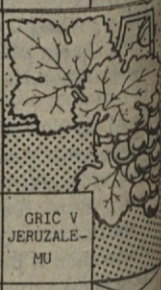

NEKDANJI
JAPONSKI
POLITIK

NARISAL
B. PEKLAJ

SESTAVIL
JOZE J.
PETELIN

SPANSKI
NARODNI
JUNAK

GRİÇ V
JERUZALE-
MU

BALERINA
PAVLOVA

BALERINA
PAVLOVA

PRIPADNIE
ALEMANOV.

KRAJ NA
PRIMOR-
SKEM

[illegible]